

Tolga kommune

Budsjett 2014

og

Økonomiplan og Handlingsprogram 2014-2017

Kommunestyrets vedtak av 12. desember 2013

Foto: Stein Dølmo

Innholdsfortegnelse

Rådmannens forord	s. 5
1. Mål, rammer, føringer, nye tiltak og vesentlige økninger i Driftsutgiftene, forslag på tiltak for å skaffe nødvendig økonomisk handlingsrom	s. 8
1.1 Mål	s. 8
1.2 Rammer	s. 8
1.3 Føringer	s. 9
1.4 Nye tiltak og vesentlige økninger i driftsutgiftene	s. 10
1.5 Forslag på tiltak for å skaffe nødvendig økonomisk handlingsrom	s. 12
2. Utredningsoppgaver	s. 15
3. Beskrivelse av virksomhetsområdene (Tjenesteomfang og ressursinnsats, mål og resultatindikatorer, økonomisk ramme)	s. 18
 3.1 Rådmann med stab og støtte	s. 18
3.1.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 18
3.1.2 Mål og resultatindikatorer	s. 19
3.1.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 19
 3.2 Samfunnsutvikling	s. 20
3.2.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 20
3.2.2 Mål og resultatindikatorer	s. 20
3.2.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 21
 3.3 Plan/teknisk	s. 22
3.3.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 22
3.3.2 Mål og resultatindikatorer	s. 23
3.3.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 23
 3.4 Oppvekst	s. 24
 3.5 Tolga skole	s. 25
3.5.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 25
3.5.2 Mål og resultatindikatorer	s. 25
3.5.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 27

3.6 Vingelen skole og barnehage	s. 28
3.6.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 28
3.6.2 Mål og resultatindikatorer	s. 29
3.6.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 30
3.7 Kulturskolen	s. 31
3.7.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 31
3.7.2 Mål og resultatindikatorer	s. 31
3.7.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 32
3.8 Barnehagene	s. 33
3.8.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 33
3.8.2 Mål og resultatindikatorer	s. 34
3.8.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 34
3.9 Helse	s. 35
3.9.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 35
3.9.2 Mål og resultatindikatorer	s. 36
3.9.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 36
3.10 Pleie og omsorg	s. 37
3.10.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 37
3.10.2 Mål og resultatindikatorer	s. 38
3.10.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 38
3.11 NAV	s. 39
3.11.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 39
3.11.2 Mål og resultatindikatorer	s. 39
3.11.3 Økonomisk ramme 2014-2017	s. 40
3.12 Interkommunale samarbeid Tolga kommune inngår i	s. 41
4. Generelle rammebettingelser	s. 42
4.1 Befolkningsutvikling	s. 42
4.2 Økonomiske rammebettingelser	s. 42
4.2.1 Kommunesktorens samlede inntekter	s. 42
4.2.2 Skatt og rammetilskudd	s. 43
4.2.3 Eiendomsskatt	s. 43
4.2.4 Driftsinntekter	s. 43
4.2.5 Lønns- og prisvekst	s. 43
4.2.6 Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene	s. 43
4.2.7 Øvrige driftsutgifter	s. 44
4.2.8 Rente- og avdragsutgifter	s. 44

Tolga kommune – kommune med tæl

5. Investeringsprosjekter i perioden 2014-2017	s. 45
5.1 Investeringsprosjekter i 2014	s. 45
5.1.1 Ventilasjonsanlegg og ombygging av Helsesenteret	2014
5.1.2 HC-inngan – Vingelen kirke	2014
5.1.3 Bad på rommene på Tolga omsorgstun	2014
5.1.4 Oppgradering kommunale veger	2014
5.1.5 Fortau langs Fv 30 i Tolga sentrum	2014
5.1.6 Forprosjekt/utredning – flerbrukshus/kulturhus	2014
5.1.7 Bygging av omsorgsboliger	2014
5.2 Investeringsprosjekter i 2015-2017	s. 46
5.2.1 Bygging av omsorgsboliger	2015
5.2.2 Bad på rommene på Tolga omsorgstun	2015
5.2.3 Person og sengeheis på Tolga omsorgstun	2015
5.2.4 Felles storbad på Tolga omsorgstun	2015
5.2.5 Oppgradering bredbånd	2015
5.2.6 Kunstgras- og aktivitetsanlegg	2015
5.2.7 Oppgradering kommunale veger	2015
5.2.8 Tak på Tolga kirke	2016
5.2.9 Dølmotunet – restaurering av fjøstakset	2016
5.2.10 Oppgradering av kommunale veier/infrastruktur	2016
5.2.11 Oppgradering bredbånd	2016
5.2.12 Oppgradering bredbånd	2016
5.2.13 Flerbrukshus/kulturhus	2017
6. Vedlegg	s. 48
6.1 Budsjettkjemaer	s. 48
6.1.1 Driftsoversikt 2014-2017, budsjettkjema 1A	s. 48
6.1.2 Driftsoversikt 2014-2017, budsjettkjema 1B	s. 49
6.1.3 Investeringskjema 2014-2017, budsjettkjema 2A	s. 51
6.1.4 Investeringskjema 2014-2017, budsjettkjema 2B	s. 52
6.2 Gebyr og betalingssatser	s. 54

NB!

Budsjettet er slik det ble framlagt av rådmannen, men er rettet opp i forhold til de endringer som ble gjort gjennom kommunestyrets endelige budsjettvedtak av 12. desember 2013.

Rådmannens forord

En av utredningsoppgavene for 2013 var å se på kommunens aktivitetsnivå. Et mål var at budsjett 2014 og økonomiplanen for 2014-2017 skulle ha et bedre forhold mellom inntekter og utgifter.

Det har blitt lagt til grunn at vi i 2013 egentlig har et misforhold mellom aktivitet og økonomi på kr 5 000 000,-. Det vil si aktivitetsnivå. En avsetning til fond på det som nasjonalt er anbefalt er målet. Det vil si 3 % av netto driftsresultat. For Tolga innebærer det ca. kr 3 000 000,-. I tillegg burde det bli tatt høyde for at annen nasjonal politikk vil kunne bety ca. kr 2 000 000,-.

Rådmannen har pekt på utfordringen om å avsette til fond de siste årene. Det har likeledes vært anbefalt å jobbe seg dit over tid.

Rådmannen presenterer nå et budsjett og en økonomiplan som kan skaffe Tolga kommune et både anbefalt og nødvendig handlingsrom. For 2014 er det foreslått avsatt til fond ca. kr 2,6 millioner. Fra 2015 og videre i økonomiplanperioden vil avsetningen ligge mellom ca. kr 5,5 - 5,0 millioner. Anbefalte grep i 2014 ligger inne med mange halvårsvirkninger. Fra 2015 slår disse inn for fullt.

Kunnskapsgrunnlaget budsjettforslaget bygger på et tuftet på eget utarbeidet dokument og bestilt materiell. Det har de siste årene vært fokus på en prosessorientert budsjettjobbing i Tolga kommune. Også i år har dette hatt fokus. Den viktigste arenaen var strategi- og budsjettseminar. Her deltok folkevalgte, ledere og tillitsvalgte.

Tolga kommune har de siste årene investert i beskjeden grad. Det gir seg utslag i synkende lånegjeld. Som igjen innebærer at det brukes mindre penger på renter og avdrag. Det har også vært et vedtatt politisk mål at lånegjelden skal ned. Målet har vært å skaffe seg en større økonomisk handlefrihet. I forslag til budsjett og økonomiplan er det lagt inn forslag på omsorgsboliger i bøflesskap knyttet mot Tolga omsorgstun (NORØ-fløyen). Dette er også i tråd med mål satt i pleie- og omsorgsplanen. Prosjektet er vurdert til å være gunstig også økonomisk.

Det er lagt inn forslag på å kjøre et forprosjekt/utredning i forhold til et flerbruks-/kulturhus. En eventuell senere realisering av et slikt prosjekt krever at man har skaffet seg et økonomisk handlingsrom som gjør en slik investering realiserbar.

Det er ikke slik at det bare er store prosjekt og investeringer som gir resultater. Snarere er det vel ofte slik at flere små og gode prosjekt gir større effekt, og glede for flere.

Det er altså tatt grep for å skaffe seg det handlingsrommet som det er enighet om at er helt nødvendig. De tiltak som foreslås for å skaffe handlingsrom mener rådmannen gir gode effekter og forholdsvis små konsekvenser slik rådmannen ser det. Hva som er konsekvensen vil alltid kunne diskuteres. Det kommer også an på øynene som ser og føttene som føler. Endringer har alltid en konsekvens. Ofte blir fremstilt slik at alt som endres i form av mindre ressurser er negativt og alt som skjer gjennom flere ressurser er positivt. Så enkelt er det sjeldent. Det kommunale inntektssystemet er veldig komplisert. Rent teoretisk er inntektssystemet slik innrettet at det i utgangspunktet skal kunne gi grunnlag for å ha et likeverdig tjenestetilbud i alle kommuner. Men det er mange forhold et slik teoretisk system

Tolga kommune – kommune med tæl

ikke fanger opp både på strukturelt og individnivå, og det at lokaldemokratiet (kommunene) gjør ulike prioriteringer.

Eiendomsskatt er et økonomisk mulig handlingsrom kommunene selv kan vedta å ta i bruk. Tolga kommune innførte eiendomsskatt fra 2011. Det finnes et potensiale i dette systemet. Tolga kommune innrettet eiendomsskatten på en slik måte at handlingsrommet i stor grad ble tatt ut allerede ved innføringen. Det handlingsrommet som ligger igjen fram til 2021 er det såkalte bunnfradraget. Et bunnfradrag brukes til å redusere det grunnlaget eiendomsskatten skal regnes ut fra. I Tolga ble bunnfradraget satt til kr 100 000,- Rådmannen foreslår å redusere dette til kr 50 000,- i 2014 og fjerne det helt fra 2015. Dette betyr lite for den enkelte slik rådmannen vurderer det. Stipulert til kr 350,- i 2014 og kr 700,- fra 2015. For kollektivet betyr det forholdsvis mye. Stipulert til kr 450 000,- i 2014 og kr 900 000,- fra 2015.

En rådmann skal vokte seg for ikke å bli for politisk. Men en rådmann er indirekte en politisk aktør siden han hver dag iverksetter og forvalter politiske vedtak. Saker som kommer til politisk behandling har også politikk i seg siden de fleste saksframlegg også er underlagt en form av skjønn. Norge har høsten 2013 fått en ny regjering og landet får en ny politisk kurs. Slik rådmannen leser og fortolker hva som blir gjeldende kurs og politikk de neste fire årene er det ikke innlysende at dette blir til gunst for skattesvake og folkefattige kommuner som Tolga. En kommunereform er på trappene. Hva den vil innebære og munne ut i er det alt for tidlig å ha noen klar formening om. Det som synes innlysende at blir viktig for Tolga er både det å skaffe seg det omtalte økonomiske handlingsrommet og ha fortsatt stort trykk på regionalt samarbeid. Fjellregionen jobber bra sammen på mange plan og områder. Det er ingen grunn til ikke å tenke mer samarbeid. Snarere tror rådmannen det er lurt å tenke både mer og ikke minst forpliktende samarbeid framover. Og da innen også de mer tunge sektorene for kommunen. Samarbeid innen spesialhelsetjenesten begynner å falle på plass. Rådmannen mener at det samme blir nødvendig innen primærhelsetjenesten. I Hedmark sammenheng blir det ofte visst til Fjellregionen både i form av resultater og evnen til samhold og samarbeid. På vei inn i en kommunereform mener rådmannen at både Tolga kommune og Fjellregionen bør ha ambisjon om å være med å sette dagsorden og være en aktiv premissleverandør i forhold til kommunens rolle de neste 50 årene.

I 2012 kurset Tolga kommune alle ansatte i medarbeiderskap. Nye medarbeidere i organisasjonen får også kurset. Og ha tatt i bruk medarbeiderskap som verktøy er et strategisk viktig grep i forhold til å skape grobunn for den lærende organisasjon, og forsterke og utvikle den myndiggjorte medarbeideren. Grunnlaget og fundamentet som blir lagt her er førende i forhold til jobbing på alle plan i organisasjonen. I kjølevannet av medarbeiderskap jobbes det med utviklingsoppgaver initiert av ansatt selv. Rådmannen er opptatt av at både forvalter og myndighetspraksisen skal forbedres. Det er også helt sentralt av vi har fokus på å forbedre, utvikle og effektivisere arbeidspraksis. Det jobbes med innføring av ulike verktøy som kan hjelpe oss med dette. Men dette er ikke bare verktøy, dette handler også om holdninger, organisasjonskultur og om omdømme. Det jobbes med omdømme spesifikt gjennom en egen omdømmegruppe. Indirekte jobbes det med omdømme gjennom arbeidet omtalt over og sammen med Os kommune i prosjektet «Saman om ein betre kommune».

Rådmannen er av den oppfatning at det budsjettet som presenteres og foreslås er både realistisk og forsvarlig. Det ligger til rette for at virksomhetene skal kunne få drive dagens aktivitet innenfor realistiske rammer.

Tolga kommune – kommune med tæl

Et vanlig begrep i kommune-Norge er konsekvensjustert budsjett. Det betyr at man viderefører dagens aktivitetsnivå og det justeres for kjent lønn og forventet lønns- og prisvekst kommende år. Eventuelt legges nye tiltak inn. Det som sjeldent eller neste aldri skjer er å tilpasse rammene i forhold til det man får. Inntektssystemet gir kommunene kompensasjon for de reelle brukerne man har innen de ulike tildelingskriterier. Nå er det som tidligere sagt noe teoretisk men like fullt reelt rent økonomisk. 10 færre elever i grunnskolen gir seg direkte utslag i kr 1 000 000,- mindre inn.

Rådmannen er opptatt av hvordan ting blir kommunisert og hvordan man fremstiller forhold. Tilpasning er faktisk både mer presist og riktig enn kutt. Og ikke minst kommuniserer det noe helt annet. Forslag på budsjett og økonomiplan er i alle hovedsak en tilpasning av aktivitetsnivået i forhold til de faktiske realiteter og behovet for å skaffe seg et helt nødvendig økonomisk handlingsrom.

Forslaget på investeringsbudsjettet for perioden 2014-2017 er på et litt høyere nivå enn de siste årene, men er fortsatt nøkternt. Men det ligger inn mange forslag på små og positive investeringer.

Budsjettet for 2014 legger etter rådmannens syn et godt grunnlag for å kunne gi gode tjenester, skape nye muligheter og spennende utfordringer både politisk og administrativt. Og ikke minst vil både budsjett og økonomiplan skaffe et nødvendig handlingsrom.

Forslag på gebyr og betalingssatser er en integrert del av dette budsjettforslaget.

Tolga kommune har lojale og stolte medarbeidere. Disse yter stor innsats og innehar unik kompetanse. Medarbeideren er kjernen i alt kommunen foretar seg. Uten disse er det ikke mulig å yte gode tjenester 24 timer i døgnet og 7 dager i uka.

Tolga den 21. november 2013

Stein Halvorsen
rådmann

1. Mål, rammer, føringer og nye tiltak, vesentlige økninger i driftsutgiftene og nedtrekk i rammene

1.1 Mål

Kommuneplanen for 2003-2013 er et overordnet styringsdokument for kommunens aktiviteter. Det vises i det etterfølgende til kommunens visjon, overordnede mål og delmål.

Visjon: *Tolga kommune med tæl.*

Overordnede mål:	Delmål:
1. Å ta vare på, utvikle og forsterke de kvaliteter og det sær preg som kjennegir Tolga kommune	1.1 Oppvekst og bomiljø 1.2 Sentrumsutvikling 1.3 Natur- og kulturarv
2. Å arbeide målbevisst for en bærekraftig utvikling	2.1 Holdningsskapende arbeid for bærekraftig utvikling 2.2 Miljøvennlig drift av Tolga kommune 2.3 Areadelen, arealforvaltning som virkemiddel
3. Å arbeide for å opprettholde bosettinga på nåværende nivå i hele kommunen	3.1 Attraktiv bokommune 3.2 Næringsutvikling og landbruk 3.3 Flyktninger

Planen er retningsgivende for arbeidet både i de politiske organ og kommunens administrasjon. Tiltak og mål i økonomiplanen og årsbudsjettet skal speile det som er trukket opp som mål i kommuneplanen.

1.2 Rammer:

Drift

Årsbudsjett 2014 – økonomiplan/handlingsprogram 2014-2017

Vedlegg 6.1.1 og 6.1.2

Investeringer

Investeringsramme for perioden 2014-2017

Vedlegg 6.1.3 og 6.1.4

Faste stillinger

Rådmannen er delegert myndighet til å opprette og nedlegge stillinger innenfor budsjettets rammmer. Ved ledighet i hjemler skal det før det lyses ut igjen drøftes med rådmann. Det samme gjelder ved mulig opprettelse av stillinger

Betalingsatser for 2014

Forslag på kommunale betalingssatser for 2014 er innarbeidet som en integrert del av budsjettforslaget.

For VAR-området foreslås en økning i satsene slik: Avløp 10%, slam 5% og renovasjon 0%.

Tolga kommune – kommune med tæl

Eiendomsskatt for 2014

Eiendomsskatt for 2014 utskrives med 7 promille. Bunnfradraget er satt til kr 100 000,-. Det er vedtatt en reduksjonsfaktor på 0,7.

Fullmakter

Rådmannen gis myndighet til å overføre midler mellom virksomhetsområdene og rammene når dette kun har regnskapsmessig betydning.

1.3 Føringer

I forhold til arbeid med aktivitetsgjennomgangen, herunder jobbing med budsjett 2014 og økonomiplan og handlingsprogram 2014-2017 er følgende gjennomført:

- I kommunestyret i januar ble det jobbet i prosess på utredningsoppgaver for 2013 (herunder aktivitetsgjennomgang med innvirkning på budsjett for 2014 og økonomiplan og handlingsprogram 2014-2017)
- Følgende saker har vært til politisk behandling:
 - o 10/13 – Utredningsoppgaver 2013 – presisering, prioritering og innretning på arbeidet
 - o 20/13 Aktivitetsgjennomgang og organisasjonstilpasning – føringer og plan for arbeidet
 - o 48/13 Organisasjonstilpasning
- 2. og 3. september ble – Strategi og budsjettseminar med folkevalgte, ledere og tillitsvalgte gjennomført
- Eget dokument utarbeidet med bakgrunn i bestilling etter strategi- og budsjettseminaret

Forholdene over danner bakteppe og er føringer som er lagt i forhold til utkast til budsjett 2014 og økonomiplan og handlingsprogram 2014-2017

Foto: Sindre Riise

1.4 Nye tiltak og vesentlige økninger i driftsutgiftene

I all hovedsak videreføres dagens aktivitet i 2014. Rammene for områdene er lagt inn med kjent lønn. Det er også budsjettert i forhold til forventet lønnsoppgjør i 2014. Driftsramme legges inn med de tiltak som foreslås for å skaffe nødvendig økonomisk handlingsrom skissert i 1.5.

Nedenfor gis en oversikt over de nye tiltak rådmannen har foreslått inn i budsjett og økonomiplan. Der dagens ramme er økt utover det som anslås som normal prisstigning er dette også synliggjort under.

Tiltak	Virksomhet	Økonomi	Merknad
Lønn uten pensjon	Totalt – alle områder	1 138 000,-	Økt kostnad
Folkehelsekoordinator	Rådmannens stab og støtte	ca 250 000,-	Helårsvirking – utover det som lå i ramma for 2013
V-leder – plan og ledelse	Teknisk drift	ca 300 000,-	Helårsvirking – utover det som lå i ramma for 2013
Sosial hjelp	NAV	460 000,-	Økt ramme
Barnevern	NAV	340 000,-	Økt ramme
Tiltaksplasser TOS ASVO og Meskano	NAV	180 000,-	Økt ramme – i forhold til tiltaksplasser
Prosjekt sommerjobb for ungdom	NAV	60 000,-	Nytt tiltak – egenandel
Tillegg inn pleie og omsorgssektoren	PLO	735 000,-	Økt ramme
Leasing biler	PLO	140 000,-	Økt ramme
TFF (støttekontakt + boveiledning)	PLO	73 000,-	Økt ramme
Medfinansiering - sykehus	Helse	200 000,-	Økt ramme
Fysioterapi – tilskudd	Helse	100 000,-	Økt ramme
Betaling for barn som går i privat barnehage i annen kommune.	Barnehagene i Tolga	150 000,-	Økt ramme
Fjernvarm	Plan/teknisk + Vingelen skole- og barnehage	175 000,-	Økt ramme
Planleggingstilskudd fra Opplandskraft	Samfunnsutvikling	400 000,-	Kjørt både som inntekt og utgift
Destinasjon Røros	Samfunnsutvikling	200 000,-	Tidligere tatt over fond
Frivillighetssentralen	Samfunnsutvikling	30 000,-	Økt tilskudd
Løypekjøring	Samfunnsutvikling	40 000,-	Nytt – til fond for ny maskin
Tiltak barn og unge – spesielt innvandrerbakgrunn	Rådmannen	100 000,-	Inndeikt gjennom reduksjon andre steder:

Tolga kommune – kommune med tæl

			Prosjektmidler – utviklingssjef kr 60 000,- og friplasser kulturskolen kr 40 000,-
Forebygging – tiltak folkehelse – støtte til lag og foreninger	Folkehelsekoordinator	50 000,-	Støtte etter søknad
Avsetning til disposisjonsfond - næring	Disposisjonsfond – næring	300 000,-	Avsetningen til generelt disposisjonsfond reduseres tilsvarende. 10 000,- av disse midlene øremerkes som følger: Kr 5000,- til kommunal pris for unge gründere. Kr 5000,- for unge tilbakeflytttere. Formannskapet utarbeider kriterier.
Totalt		5 421 000,-	

Foto: Randi Ane Storhaug

1.5 Forslag på tiltak for å skaffe nødvendig økonomisk handlingsrom

Når budsjettet er justert i forhold til dagens drift, herunder kjent lønn + forventet lønnsvekst i 2014 er statusen følgende:

- Underbalanse	320 000,-
----------------	-----------

Inne i dette ligger:

- Økt støtte – frivillighetssentralen	30 000,-
- Støtte til løypekjøring	40 000,-

Rådmannen foreslår følgende endringer inn for å skape et handlingsrom (avsetning til fond):

Område	Tiltak	Virkning 2014	Virkning fra 2015	Kommentar
Vingelen skole- og barnehage	Reduksjon 30 % stilling i barnehagen	80 000,-	150 000,-	Flytting av barnehageavdeling i Vingelen
Vingelen skole- og barnehage	Barnehageaktiviteten på Sumundsjordet flyttes fra høst 2014 inn i Vingelen skole og barnehage	50 000,-	120 000,-	Flytting av barnehageavdeling i Vingelen
Kulturskolen	Økt foreldrebetaling i kulturskolen	30 000,-	30 000,-	Økning på kr 100,- pr semester
Kulturskolen	Salg av kompetanse fra kulturskole/skole + prosjektmidler: 40 000,- Reduksjon – friplasser: 40 000,-	80 000,-	80 000,-	
Vingelen skole- og barnehage og Tolga skole	Mer selvfinansiering - SFO	75 000,-	75 000,-	
Vingelen skole- og barnehage og Tolga skole	Redusert kjøp av tjenester fra TATO		50 000,-	
Vingelen skole- og barnehage og Tolga skole	Redusert årsverk innen oppvekstsektoren	700 000,-	1 050 000,-	Reduksjon fra begge skolene (Vingelen 300 000,-) fra 1.1.14 og Tolga skole (400 000,- i 2014 og 750 000,- fra 2015) – endrede behov/naturlig avgang, ingen

Tolga kommune – kommune med tæl

				oppsigelser.
Helse	0,4 årsverk redusert legehjemmel	250 000,-	500 000,-	Det er faglig forsvarlig å redusere legebemannning ved Tolga legekontor ned til 1,6 fastlegestillinger pluss turnuslege.
Rådmannens stab og støtte	Prosjektinntekter - folkehelse	250 000,-	250 000,-	Det anses som realistisk at man her kan generere prosjektinntekter i størrelsesorden den angitte sum.
Oppvekst (Vingelen skole- og barnehage, tolga skole, Barnehagene i tolga og Kulturskolen)	Se på samhandling, synergier og, aktivitetsnivået	500 000,-	1 000 000,-	Aktivitet og ressurser.
Rådmannens stab og støtte, inkludert felleskostnader	Her ligger da inne reduksjon på følgende: Overordnet – kommuneplan: 50 000,- FlyttHit: 150 000,- Telefon/rekvisita/div: 70 000,- Aktivitet, synergier og samhandling: 50 000,-	320 000,-	320 000,-	
Samfunnsutvikling	Her ligger da inne reduksjon på følgende: Øko-løft: 45 000,- Strøm: 20 000,- Prosjektmidler – utviklingssjef: 60 000,-	125 000,-	125 000,-	
NAV	Kvalifiseringsprogram	55 000,-	55 000,-	Bruk mindre midler enn det som er avsatt de siste årene.
PLO	Økte inntekter TFF		1 500 000,-	Vi tror det er mulig å kunne få inntil 5 personer som får tiltak

Tolga kommune – kommune med tæl

				innen TFF: 5x550 000,- 2 750 000,-. Det forutsettes at det gir tjenester på inntil 1 250 000,-. Nettoen blir da 1 500 000,-
Totalt		2 515 000,-	5 335 000,-	

Merknad: Endringer på gebyrer og betalingssatser under 6.2 gir utslag slik at reell avsetning til fond er ca. 2,7 millioner for 2014. Resten av økonomiperioden ligger det an til en avsetning på mellom 5,2 og 4,7 millioner. Renter og avdrag gjør at det er litt forskjell på de ulike årene.

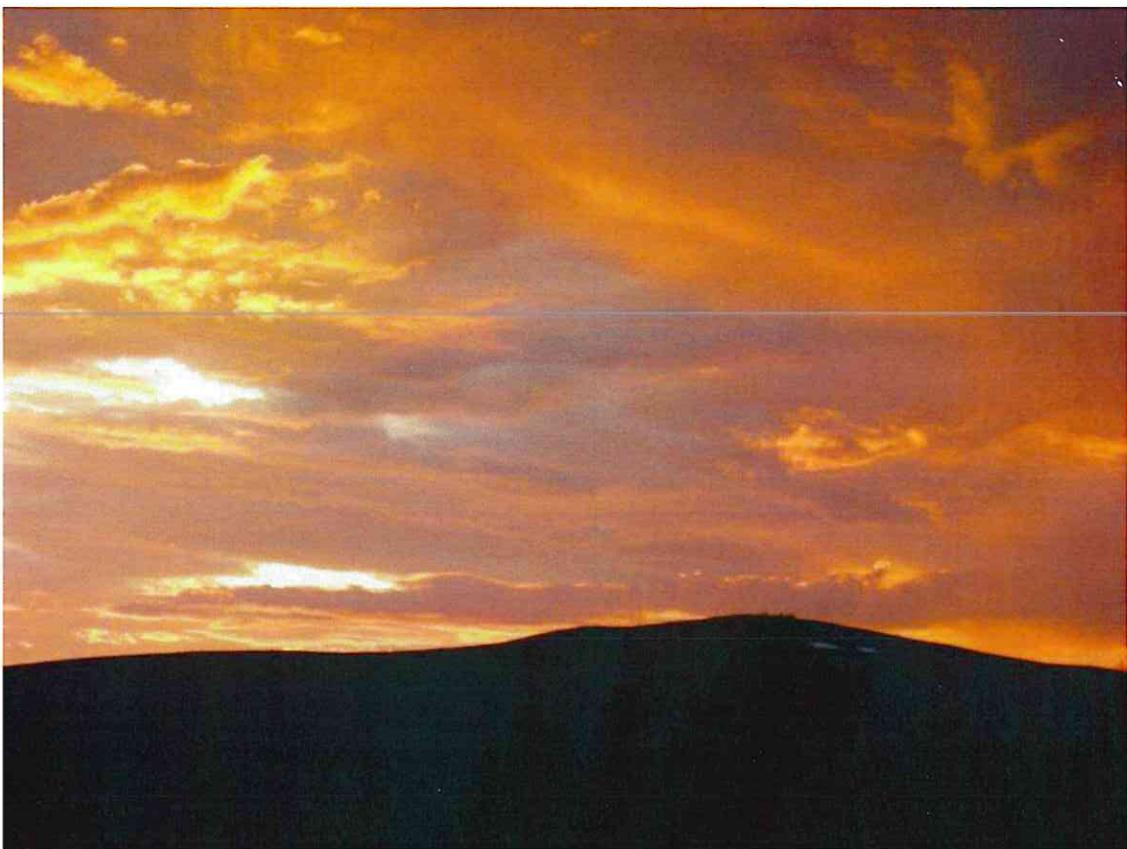

Foto: Jon Bakken

Tolga kommune – kommune med tæl

2. Utredningsoppgaver

Skal beskrive de utredningsoppgaver som skal gjennomføres for 2014. Skal si noe om omfanget, kvalitet, tidsperspektiv, ansvar og økonomi. Skal være realistisk i forhold til kapasiteten kommunen har i forhold til å gjennomføre.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsfrist	Ansvar
Kommuneplan – rullering av samfunnsdelen	Samfunnsdelen skal peke retning, gi føringer, velge strategier og sette mål for Tolga-samfunnet framover. Den legger også føringer i forhold til arealdelen i kommuneplanen.	2014	Rådmannen/v-leder plan/teknisk
Utrede hvordan legekontor og helsetjenester skal organiseres og ligge i framtiden.	Utrede det å flytte legekontoret og helsetjenester til omsorgstunet, eller se på hvordan dette kan løses i samarbeid med andre kommuner.	01.08.14	V-leder Helse
Utrede felles kulturkontor for Fjellregionen	Tolga kommune tar initiativ til å utrede et mulig felles kulturkontor for Fjellregionen/deler av regionen.	01.08.14	V-leder samfunnsutvikling
Utrede hvordan Tolga kommune kan utnytte og ivareta NPL-statusen og verdensarvstatusen framover	Vingelen har status som Nasjonalparklandsby og Tolga kommune inngår i verdensarven Røros bergstad og cirkumferensen. Hvordan skal denne statusen og disse mulighetene utnyttes framover.	01.04.14	V-leder samfunnsutvikling og utviklingssjef
Forprosjekt flerbruks/ kulturhus	Det igangsettes et forprosjekt for å se på mulighetene for å realisere et flerbruks/ kulturhus. Forprosjektet skal ha fokus på å avdekke behov og derigjennom peke på en ramme for innhold med	01.08.14	V-leder samfunnsutvikling og utviklingssjef Rådmannen

Tolga kommune – kommune med tæl

	kostnadsoverslag. Forprosjektet kjøres som en komiteoppgave. Lag og foreninger trekkes med inn i arbeidet.		
Se på kommunens oppgaver innen kultur og utviklingsområdet	<p>Se på hva kommunen gjør og leverer inn dette området.</p> <p>Vurdering på om ting organiseres på en annen måte, eller settes bort skal være en del av organiseringen.</p> <p>Kulturbasert næringsutvikling:</p> <p>Profesjonalisering og videreutvikling av arrangement, som Olsok i Tolga, Lokalmat Tolga, kultur- og idrettsarrangement, osv. Bruk/utnyttelse av anlegg som hører inn under kommunen må sees i sammenheng med dette, som f.eks: Dølmotunet og Bunåva.</p>	01.08.14	V-leder samfunnsutvikling og utviklingssjef
Gjennomgang av interkommunale samarbeid	Fokus på økonomi, ressursbruk, politisk styring og involvering, herunder også hvordan man utøver eierskapet sitt.	2014	Rådmannen
Revidering av reglement for saksbehandling i politiske organ	Ta opp til revidering reglementet for saksbehandling til politiske organ, herunder å vurdere konsekvensen av å utvide antallet representanter i kommunestyret.	Mai 2014	Rådmannen
Gjennomføring av generalplanen for omsorgstunet	Hele bygningsmassen på Omsorgstunet gjennomgås med tanke på effektiviserende	Mai 2014	V-leder PLO og folkehelsekoordinator

Tolga kommune – kommune med tæl

	ombygging. Denne gjennomgangen skal ta opp i seg vedtatte rammer for generalplan for omsorgstunet.		
--	--	--	--

Foto: Sindre Riise

3. Beskrivelse av virksomhetene

3.1 Rådmann med stab og støtte

Foto: Stein Dalmo

3.1.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Rådmann	1,0
Rådgiver	0,55
Personal	1,6
Servicetorget	4,3
Økonomi	2,9
Folkehelse	1,0
Sum	11,35

Merknad: Utviklingssjefen er flyttet til området samfunnsutvikling.

Tolga kommune – kommune med tæl

3.1.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammen-ligning med andre
Brukere	Innbyggerundersøkelse					
Medarbeidere (stabsfunksjoner)	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse)			4,3	4,5	
	Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)			5,2	5,0	
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer			1,7	< 6	
Økonomi (Politisk, utvalg, form. skap disp + Rådm stabsfunksj+ Felleskostnader)	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	103	105	105	<100	

3.1.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2014	2015	2016	2017			
(Tall i 1000,- kr)						2013	2013	2012
Sum lønn	8 090					6 691	6 691	6 276
Sum driftsutgifter	909					832	832	1 027
Sum utgifter	8 999					7 523	7 523	7 303
Sum inntekter	-1 408					-444	-444	-739
Netto ansvar	7 591	7 591	7 591	7 591	7 079	7 079	7 079	6 564

3.2 Samfunnsutvikling

3.2.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Eivind Moen	1,0
Landbruk/næring	1,7
Miljøvern	0,2
Kultur	2,3
Utviklingssjef *	1,0
Gards- og slektshistorie **	0,5
Sum	6,7

* Flyttet fra rådmannens stab og støtte.

** Prosjekt i perioden 11.11.2013 – 10.11.2015.

Teknisk forvaltning er fra 01.01.14 flyttet til virksomhetsområdet Plan/teknisk.

3.2.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Bokutlån fra folkebibliotek per innbygger i alt	10,4	9,3	9,7	>10	3,8 (2010) 3,6 (2011)
	Utlån av alle medier fra biblioteket pr innbygger	12,5	11,5	12,2	> 12	5,0 (2012)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer	5,3	4,7		<6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	106	98,7	99,4	<100	

Tolga kommune – kommune med tæl

3.2.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2014	2015	2016	2017	2013	2013	2012
Sum lønn	4 787				5 024	5 024	5 090
Sum driftsutgifter	4 903				4 108	4 099	12 266
Sum utgifter	9 690				9 132	9 123	17 356
Sum inntekter	-3 934				-4 205	-4 205	-12 262
Netto ansvar	5 756	5 756	5 756	5 756	4 927	4 918	5 094

3.3 Plan/teknisk

3.3.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – May Irene Arnevik Løseth fra 01.01.14	1,0
Drift	5,8
Forvaltning	1,0*
Sum	7,8

*Flyttet fra samfunnsutvikling fra 01.01.14

Tolga kommune – kommune med tæl

3.3.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate inkl. gang/sykkelvei	46 929	73 727	87182		53 053 (2010) 59 966 (2012)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer	5,1	6,7	1,3	<6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	113,6	98,7	113,5	<100	

3.3.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2014	2015	2016	2017	2013	2013	2012	
Sum lønn	3 966				3 300	3 300	3 158	
Sum driftsutgifter	5 050				4 915	4 788	6 688	
Sum utgifter	9 016				8 215	8 088	9 846	
Sum inntekter	-3 119				-3 121	-3 121	-4 977	
Netto ansvar	5 897	5 897	5 897	5 897	5 094	4 967	4 869	

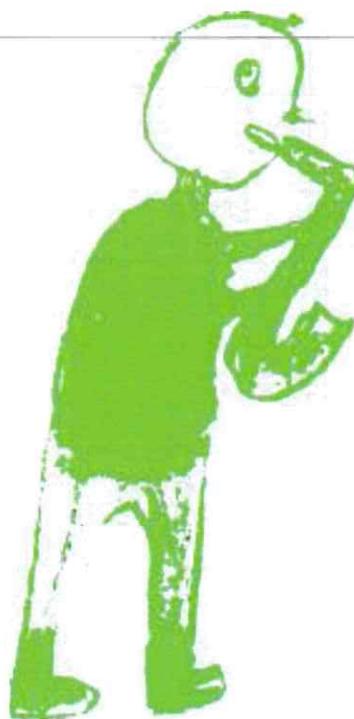
3.4 Oppvekst

Tolga kommune har vedtatt en egen plattform for oppvekst og læring. Den er gjeldende og styrende for barnehager, grunnskolen og kulturskolen i perioden 2009-2019.

Begrunnelsen for at det er utarbeidet en egen plattform for oppvekt og læring er at kommunestyret ønsker å bevisstgjøre Tolgasamfunnet, være en aktiv skole- og barnehageeier og ha sterkt fokus på barn og unges oppvekstvilkår.

Tolgås visjon på dette området er: *Røtter i fortida, tro på framtida og læring i fellesskap.*

Plattformen er lagt til grunn ved utkast til budsjett for 2014 og økonomiplan/handlingsprogram 2014-2017.

3.5. Tolga skole

3.5.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall elever
Grunnskole	172
SFO	45
Voksenopplæringen	10

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Per Sindre Killingmo	1,0
Skole	28,9
SFO	2,4
Sum	31,3

3.5.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Elevundersøkelsen 7.trinn / 10.trinn (Undersøkelsen har en skala fra 1 -5, der 5 er beste skår. For mobbing er 1 beste skår.) Trivsel Elevdemokrati Fysisk læringsmiljø Mobbing på skolen				>4,4 >3,5 >3,0 <1,4	

3.6 Vingelen skole og barnehage

3.6.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall elever
Grunnskole	42
Barnehagen	29
SFO	18

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Marte Grann Vingelen	1,0
Skole	7,6
Barnehagen	6,7
SFO	0,4
Sum	15,7

Tolga kommune – kommune med tæl

3.6.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2011	Status 2012	Status 2013	Mål 2014	Sammen-ligning med andre
Brukere	Elevundersøkelsen 7.trinn (Undersøkelsen har en skala fra 1 -5, der 5 er beste skår. For mobbing er 1 beste skår.) Trivsel Elevdemokrati Fysisk læringsmiljø Mobbing på skolen Motivasjon Faglig veiledning Foreldreundersøkelsen 4. og 7. trinn (Undersøkelsen har en skala fra 1 -5, der 5 er beste skår.) Informasjon fra skolen Dialog og medvirkning Kjennskap og forventning Svarprosent		Unntatt offent-lighet grunnet få elever	4,6 4,0 3,8 1,3 4,5 3,6	>4,5 >4,0 >4,0 <1,3 >4,5 >3,6	
Med-arbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeider-undersøkelse) Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeider-undersøkelse)	2,2	2,7	5,3	<6 5,0 5,8 5,5	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	100	97,8	99,8	<100	

Tolga kommune – kommune med tæl

3.6.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2014	2015	2016	2017	2013	2013	2012
Sum lønn	8 079				8 005	8 005	7 894
Sum driftsutgifter	1 664				1 298	1 258	1 926
Sum utgifter	9 743				9 303	9 263	9 820
Sum inntekter	-1 293				-1 363	-1 363	-2 237
Netto ansvar	8 450	8 310	8 310	8 310	7 940	7 900	7 583

Foto: Linda Merkesdal

3.7 Kulturskolen

3.7.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall elever
Kulturskolen	232 inkl prosjekt skole (155 - elevplasser)

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Berit Konstad Graftås	1,0
Skole	4,2
Sum	5,2*

*2,35 årsverk er salg av tjenester internt og eksternt

3.7.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år / Gj snitt Hedmark (KOSTRA) Netto driftsutgifter til kommunal musikk- og kulturskole pr innbygger	54,5	61,8	70,9	>50	17 (2010) 16,9 (2012) 240 (2010) 280 (2012)

Tolga kommune – kommune med tæl

	Netto driftsutgifter til kommunal musikk- og kulturskole, pr innbygger 6-15 år/ Gj snitt Hedm	5 969	6 362	6914		2 004 (2010) 2 420 (2012)
Med-arbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse) Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)	1,3 4,8 5,5	1,4 5,0 5,0	<6		
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	104	100	98,3	<100	

3.7.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2014	2015	2016	2017			
(Tall i 1000,- kr)						2013	2013	2012
Sum lønn	3 300					3 202	3 202	3 149
Sum driftsutgifter	174					214	214	756
Sum utgifter	3 474					3 416	3 416	3 905
Sum inntekter	-1 881					-1 741	-1 741	-2 306
Netto ansvar	1 593	1 593	1 593	1 593	1 675	1 675	1 675	1 599

3.8 Barnehagene

3.8.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall barn
Lyngbo barnehage	23
Knutshauåen barnehage	28

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Astrid Moen	1,0
Lyngbo barnehage	7,58
Knutshauåen	6,74
Sum	15,32

Tolga kommune – kommune med tæl

3.8.2 Mål og resultatindikatorer:

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Tilfredsheten med muligheter for medinnflytelse over tilbuet i barnehagen (bruikerundersøkelse 1-6)		4,5	4,9	4,9	
	Andel barn 1-5 år som har barnehageplass % (KOSTRA)	87,8	88,2	94,6	> 90	
Medarbeidere	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse)			4,5	4,8	
	Stolthet over egen arbeidsplass: Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)			5,1	5,0	
	Sykefravær i % av arbeidstimer	5,6	8,9	4,3	< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	67,8	94,8	99,1	<100	

3.8.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2014	2015	2016	2017			
(Tall i 1000,- kr)						2013	2013	2012
Sum lønn	8 452					8 263	8 263	8 208
Sum driftsutgifter	1 023					880	871	1 178
Sum utgifter	9 475					9 143	9 134	9 386
Sum inntekter	-2 054					-1 853	-1 853	-2 390
Netto ansvar	7 421	7 421	7 421	7 421		7 290	7 281	6 996

3.9 Helse

Foto: Stein Dølma

3.9.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall brukere
Legetjenesten	1156 listepasienter
Helsestasjon	295 (0-15 år)

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Kjetil Brodal	0,45
Legetjenesten	5,0
Helsesøstertjenesten	0,9
Psykisk helse	1,5
Sum	7,85

Tolga kommune – kommune med tæl

3.9.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	% av innbyggerne i kommunen som har valgt sin fastlege på Tolga legekontor Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten totalt	68,8 3 525	66,7 3 553	67,6 3952	> 68 1 872 (2010) 2168 (2012)	
Medarbeidere	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse)			4,8	5,0	
	Stolthet over egen arbeidsplass: Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)			5,0	5,0	
	Sykefravær i % av arbeidstimer	21,3	12,9	12,8	< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	100	101,6	105,5	<100	

3.9.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2014	2015	2016	2017			
(Tall i 1000,- kr)						2013	2013	2012
Sum lønn	5 729					5 450	5 450	6 143
Sum driftsutgifter	4 330					3 984	3 984	4 151
Sum utgifter	10 059					9 434	9 434	10 294
Sum inntekter	-1 801					-1 711	-1 711	-2 459
Netto ansvar	8 258	8 008	8 008	8 008		7 723	7 723	7 835

3.10 Pleie og omsorg

3.10.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall brukere
Tolga omsorgstun	19
Hjemmesykepleie/hjemmehjelp/trygghetsalarm/praktisk bistand	60
Omsorgslønn	2

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Inger Margrete Prytz	1,0
Merkantil og kjøkken/vaktmester	3,5
Hjemmetjenesten	16,94
Sykehjem	18,8
TFF	
Sum	40,24

Tolga kommune – kommune med tæl

3.10.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2013	Mål 2014	Sammenligning med andre
Brukere	Generell tilfredshet med tjenesten (1-4) Hjemmetjenesten Sykehjemmet Tilfredshet brukermedvirkning (1-4) Hjemmetjenesten Sykehjemmet	3,7 3,4 3,4 3,1		5,6 4,5 4,7 3,9	5,6 4,5 4,7 4,0	
Medarbeidere	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) Hjemmetjenesten Sykehjemmet (medarbeiderundersøkelse)	3,7 3,9			4,0 4,0	
	Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) Hjemmetjenesten Sykehjemmet (medarbeiderundersøkelse)	4,6 4,9		4,2 4,0	4,5 4,5	
	Sykefravær i % av arbeidstimer: Hjemmetjenesten Sykehjemmet	9,2 9,8	8,3 10,3	6,9 8,1	< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	100	101,6	101,5	<100	

3.10.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2014	2015	2016	2017			
(Tall i 1000,- kr)	2014	2015	2016	2017		2013	2013	2012
Sum lønn	26 759					26 057	26 057	26 820
Sum driftsutgifter	4 490					4 691	4 678	6 337
Sum utgifter	31 249					30 748	30 735	33 157
Sum inntekter	-4 052					-3 905	-3 905	-6 644
Nettoansvar	27 197	28 147	27 847	27 847		26 843	26 830	26 513

3.11 NAV

3.11.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Guri Nordsveen (Synnøve Narjord er konstituert på ubestemt tid)	1,0 *
NAV/Sosial	2,5**
Flyktningetjenesten	1,2
Sum	4,7

* NAV-leder er statlig ansatt

**0,5 stilling flyttet til pleie og omsorg for å jobbe med TFF

3.11.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2014	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer i %	18	14,8	31,9	<20	29 (2010) 31,9 (2011)
	Gjennomsnittlig stønadslengde i måneder.	2,9	2,9	4,3	<3	4,2 (2010)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer	28,1	0	13,6	< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	95,9	90,3	106,6	<100	

Tolga kommune – kommune med tæl

3.11.3 Økonomisk ramme 2014 - 2017

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2014	2015	2016	2017	2013	2013	2012
Sum lønn	2 554				2 526	2 526	2 778
Sum driftsutgifter	4 730				3 623	3 623	3 687
Sum utgifter	7 284				6 149	6 149	6 465
Sum inntekter	-2 032				-1 645	-1 645	-2 022
Netto ansvar	5 252	5 252	5 252	5 252	4 504	4 504	4 443

Foto: Sindre Riise

Tolga kommune – kommune med tæl

3.12 Interkommunale samarbeid Tolga kommune inngår

Tiltak	Form	Budsjett 2013	Budsjett 2014	+/- i %
FIAS	A/S	2 087 000,-	2 194 000,-	5 %
meSkano	A/S		102 000,-	
TOS ASVO	A/S	165 000,-	204 000,-	19 %
IKT Fjellregionen	IKS	2 049 000,-	2 324 000,-	12 %
Revisjon Fjell	IKS	210 000,-	222 000,-	5,5 %
Kontrollutvalg Fjell	IKS	132 000,-	148 000,-	11 %
Midt-Hedmark Brann og redning	IKS	1 092 000,-	1 220 000,-	10,5 %
Nord-Østerdal Musiker	Vertskommune-samarbeid	60 000,-	65 000,-	8 %
Teater i Fjellregionen	Vertskommune-samarbeid	9 000,-	9 000,-	0 %
PP-tjenesten. inkl logoped	Vertskommune-samarbeid	759 000,-	759 000,-	0 %
Arbeidsgiver-kontroll	Vertskommune-samarbeid	117 000,-	120 000,-	2,5 %
Legevakt + AMK	Vertskommune-samarbeid	600 000,-	650 000,-	8 %
Jordmortjeneste	Vertskommune-samarbeid	65 000,-	70 000,-	7 %
Barnevern (inkludert tiltak)	Vertskommune-samarbeid	1 767 000,-	2 106 00,-	16 %
Innkjøp	Vertskommune-samarbeid	107 000,-	110 000,-	3 %
Geo-data	Vertskommune-samarbeid	310 000,-	320 000,-	
Skoleledersamarbeid (TATO)	Vertskommune-samarbeid	402 000,-	400 000,-	-0,5 %
Krisesenter	Kjøp av tjeneste	108 000,-	112 000,-	4,5 %
TFF (kjøp av institusjonsplass)	Kjøp av tjeneste	975 000,-	618 000,-	-42 %
Regionrådet for Fjellregionen	Avtalebasert samarbeid	67 000,-	90 000,-	25,5 %
Destinasjon Røros	Avtalebasert samarbeid	200 000,-	200 000,-	0 %
Sum		11 271 000,-	12 043 000,-	6,5 %

Kommentar: Interkommunale samarbeidsordninger utgjør rundt 10 % av kommunens totale budsjett. Her vil det være naturlig å trekke ut kjøp av tjeneste TFF. Midlene innspart her går nå til å styrke den lokale tjenesten. Tas dette ut blir den reelle økning ca. 9 %.

4. Generelle rammebetingelser

4.1 Befolkningsutvikling

Tabellen nedenfor viser utviklingen i folketallet fra 2007 til 2013. Folketallet er målt pr 1. januar i alle årene. I perioden 1. januar 2007 til 1. januar 2013 har folketallet i Tolga kommune hatt en nedgang på 26 personer. Bortsett fra mellom 2010 og 2011 har Tolga i hele perioden hatt en negativ utvikling i folketallet. Dette målt både i forhold til netto fraflyttingen og fødselsunderskuddet.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Folkemengde i alt	1707	1697	1678	1671	1684	1681	1681
Kvinner	837	829	815	814	827	823	819
Menn	870	868	863	857	857	858	862
0-5 år	52+51	53+61	45+56	46+58	43+61	41+61	45+63
6-15 år	113+152	113+146	112+136	108+127	105+124	103+121	97+113
16-66 år	513+543	497+540	492+553	492+552	511+557	508+559	510+567
67-79 år	84+77	93+75	88+74	89+80	91+80	100+81	98+80
80-89 år	65+41	63+35	64+36	63+33	57+30	48+32	46+32
90 år og over	10+6	10+11	14+8	16+7	20+5	23+4	23+7

Befolkingstallet er en viktig faktor for kommunenes inntekter, så også for Tolga kommune. Rammetilskuddet beregnes med folketallet pr 1. juli året før budsjettåret. Fra 2014, 1. januar.

For 2014 er det prognostisert:

Rammetilskudd per innbygger: 38 000,-
Skatteinntekter per innbygger: 24 000,-

En innflytter=utflytter til/fra Tolga kommune vil tilføre/belaste inntektene i gjennomsnitt med kr 62 000,-

4.2 Økonomiske rammebetingelser

4.2.1 Kommunesektorens samlede inntekter

Finansielle indikatorer

Netto driftsresultat viser hva kommunene/fylkeskommunene sitter igjen med av driftsinntekter når alle driftsutgiftene inkludert renteutgifter og lâneavdrag er trukket fra. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsattes til senere bruk. I følge Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) bør netto driftsresultat over tid ligge på om lag 3 prosent av driftsinntektene for sektoren samlet. Resultatet for sektoren samlet i 2011 var på 2 prosent, mens den for 2012 var 2,7%. Kommunene i Hedmark hadde i 2012 i gjennomsnitt et netto driftsresultat på 3 prosent av driftsinntektene. For Tolga kommune var netto driftsresultat i 2012 på 1,2 prosent.

Tolga kommune – kommune med tæl

Netto lånegjeld viser kommunenes/fylkeskommunens langsiktige gjeld fratrukket utlån (videreformidling av lån) og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld anses å være det målet som gir best uttrykk for den gjelden som må trekkes av kommunenes ordinære inntekter. Kommunene i Hedmark hadde i gjennomsnitt 41 600 kroner per innbygger i netto lånegjeld i 2012. Landsgjennomsnittet var 36 200 kroner per innbygger. Tolga kommunes lånegjeld er på 41 200 kroner per innbygger.

4.2.2 Skatt og rammetilskudd

Fra 2013 til 2014 har Tolga kommune en vekst i frie inntekter, korrigert for oppgaveendringer, på ca. 3,6 millioner eller 3,6 %. Dette er lavere enn fra 2012 til 2013.

4.2.3 Eiendomsskatt

Tolga kommune innførte fra 2011 eiendomsskatt med hele kommunen som virkeområde. Satsen er vedtatt på 7 promille. Bunnfradraget er satt til kr 100 000,-. Det er vedtatt en reduksjonsfaktor på 0,7. Det er vedtak på de bygg/bygninger som skal fritas for eiendomsskatt. Inntektene fra eiendomsskatten for 2014 er stipulert til kr 2 700 000,-.

4.2.4 Driftsinntekter

Gebyrer og betalingssatser fremgår av dette dokumentet og er en del av budsjettvedtaket.

4.2.5 Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet anslås prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2013-2014 til 3 %, hvorav lønnsveksten er anslått til 3,6 %.

I budsjettforslaget er det budsjettert med kjent lønn pr. dato. Det vil si at etter lokale lønnsforhandlinger høsten 2013 er lagt inn. Det er i budsjettet lagt inn et forventet lønnsoppgjør for 2014 i henhold til statsbudsjettet.

4.2.6 Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene:

I budsjettforslaget er normalpremien basert på akturaberegninger fra KLP og Statens pensjonskasse. Beregningene gir følgende premiesats for 2014:

KLP:	Fellesordningen	20,5 %
	Sykepleierordningen	20,5 %
	Folkevalgtordningen	20,5 %

Statens Pensjonskasse:	Lærere:	12,25 %
------------------------	---------	---------

Pensjon er ikke del av kommuneopplegget i statsbudsjettet. Men pensjon er en viktig del av kommunens utgifter. Forsikringsselskapene som forvalter kommunens midler til pensjon opererer i et internasjonalt finansmarked der målet er å skaffe størst mulig avkastning på pensjonsforpliktelsene. Forskjellen mellom det kommunen må betale i pensjonspremie og en aktuarberegnning av denne kalles premieavvik. Premieavviket føres noe ulikt. De fleste kommuner avskriver dette over 10 år (endret fra premieavvik 2011 tidligere 15 år), mens noen har 1-års amortisering. For de som tar det på 1 år vil en kraftig økning gi umiddelbare

Tolga kommune – kommune med tæl

virkning på budsjettet for kommende år. For Tolga som har valgt 10 år skyver man premieøkningen for seg. Det er nå ute på høring om amortiseringstiden skal reduseres ytterligere til 7 eller 5 år.

4.2.7 Øvrige driftsutgifter:

Det er ikke i budsjettet lagt inn en forventet prisvekst, men en del større poster er regulert opp i forhold realistisk driftsnivå.

Nye tiltak som er lagt inn fremkommer av – nye tiltak og vesentlige økninger i driftsutgiftene, 1.4

4.2.8 Rente- og avdragsutgifter:

Rådmannen har i henhold til finansreglementet valgt å binde ca. 50 % av kommunens låneportefølje fram til november i 2016. Resten holdes flytende. Det er tatt høyde for en rentesats på 3,0 % for det som holdes flytende i 2014. I økonomiplanperioden er lagt inn at den flytende rente vil stige med 1,25%.

Foto: Sindre Riise

5. Investeringsprosjekter i 2014-2017

5.1 Investeringsprosjekt i 2014

5.1.1 Oppgradering av Ventilasjonsanlegg på Helsecenteret

Ventilasjonsanlegget i bygget er gått gjennom og er anbefalt rehabilert. I påvente av utredning på fremtidig organisering og plassering av helsetjenestene begrenses investeringen til en oppgradering av eksisterende anlegg. Det settes av inntil maks kr 1 000 000,- til dette arbeidet. Investeringen lånefinansieres.

5.1.2 HC-inngang Vingelen kirke

Kirken er pålagt å ha HC-inngang og Vingelen kirke er et godt besøkt kirkebygg benyttet til konserter og kirkelige arrangementer. Prosjektet tas i 2013 og 2014. Total kostnad 200 000,- kr. Kommunal andel kr 100 000,- pr år. Kommunens andel lånefinansieres.

5.1.3 Bad på rommene på Tolga omsorgstun

Det er laget en plan for å pusse opp alle de 19 badene på sykehjemmet. Det tas 4 bad pr år. Kostnaden er nå kr 141 250 pr bad. To bad tatt i 2011 og fire i 2012. Det leggs opp til fire i både 2013 og 2014 og fem i 2015. Behov for 2014: 565 000,-. Investeringen lånefinansieres.

5.1.4 Oppgradering kommunale veger

Tolga kommune har et stort etterslep i forhold til oppgradering av kommunale veger. Det er lagt en plan for å gradere over tre år. Det vil si perioden 2013-2015. For 2014 er dette stipulert til kr 750 000. Beløpet lånefinansieres.

5.1.5 Fortau lang Fv 30 i Tolga sentrum

I henhold til vedtatt reguleringsplan for Tolga Vest, skal det bygges fortau lang Fv 30 mellom krysset på Malmlassen og Gammelskola. Trafikksikkerhetsutvalget i Tolga har jobbet med dette prosjektet. Hele prosjektet har en ramme på 770 000,-. Det er tildelt midler som følger: Trafikksikkerhetsmidler, kr 250 000,- og Stedutviklingsmidler, kr 260 000,-. Det gjenstår kr 260 000,- for å realisere prosjektet. Prosjekt foreslås gjennomført og fullfinansiert gjennom kommunalt lånepot på kr 260 000,-.

5.1.6 Forprosjekt/utredning – flerbrukshus/kulturhus

For å kunne forberede en eventuell realisering av et nytt flerbrukshus/kulturhus må et planprogram utarbeides og et prosjektgjennomføres. Dette sees på som en del av en total investering. Dette avsettes inntil kr 250 000,- til dette arbeidet. Prosjektet lånefinansieres.

5.1.7 Bygging av omsorgsboliger

NORØ-fløyen på Tolga Omsorgstun er vurdert til å være godt egnet til omsorgsboliger i bofellesskap. Det kan bygges inntil 10 boenheter. Bygging av slike vil være i tråd med målene i pleie og omsorgsplansen og de faktiske behov som finnes. Det er anslått at omgjøring til omsorgsboliger vil ha en kostnad på ca. kr 13 500 000,- + mva. Det vil bli fordelt på årene

Tolga kommune – kommune med tæl

2014 og 2015. Det forespeiles kr 4 000 000,- i 2014 og kr 9 500 000,- i 2015. Det gis støtte gjennom husbanken for bygging av omsorgsboliger. De som skal bo der betaler husleie. Investeringen lånefinansieres.

5.2 Investeringsprosjekt i 2015-2017

5.2.1 Bygging av omsorgsboliger

NORØ-fløyen på Tolga Omsorgstun er vurdert til å være godt egnet til omsorgsboliger i bofellesskap. Det kan bygges inntil 10 boenheter. Bygging av slike vil være i tråd med målene i pleie og omsorgsplanen og de faktiske behov som finnes. Det er anslått at omgjøring til omsorgsboliger vil ha en kostnad på ca. kr 13 500 000,- + mva. Det vil bli fordelt på årene 2014 og 2015. Det forespeiles kr 4 000 000,- i 2014 og kr 9 500 000,- i 2015. Det gis støtte gjennom husbanken for bygging av omsorgsboliger. De som skal bo der betaler husleie. Investeringen lånefinansieres.

5.2.2 Bad på rommene på Tolga omsorgstun

Det er laget en plan for å pusse opp alle de 19 badene på sykehjemmet. Det tas 4 bad pr år. Kostnaden er nå kr 141 250 pr bad. To bad tatt i 2011 og fire i 2012. Det leggs opp til fire i både 2013 og 2014 og fem i 2015. Behov for 2015: kr 710 000,- Investeringen lånefinansieres.

5.2.3 Person og sengeheis på Tolga omsorgstun

Det er behov for å investere i ny person og sengeheis ved Tolga omsorgstun. Stipulert kostnad kr 700 000,-. Investeringen lånefinansieres.

5.2.4 Felles storbad på Tolga omsorgstun

Storbadet på sykehjemmet trenger oppussing. Gulvbelegg og veggplater er anbefalt skiftet. Det er også behov for å skifte ut badekaret. Kostnadsanslag 240 000,- kr. Investeringen lånefinansieres

5.2.5 Oppgradering av bredbånd

Oppgradering av bredbånd i kommunen. Prosjektet skal gå over 3 år med første år i 2014. Behov stipulert til kr 500.000,- pr år. Investeringen lånefinansieres.

5.2.6 Kunstgras- og aktivitetsanlegg

Det er ønske om å bygge kunstgressbane i samarbeid med idrettslagene. Kommunens andel/bidrag settes til kr 1 000 000,- Midlene lånefinansieres.

5.2.7 Oppgradering kommunale veger

Tolga kommune har et stort etterslep i forhold til oppgradering av kommunale veger. Det er lagt en plan for å gradere over tre år. Det vil si perioden 2013-2015. For 2015 er dette stipulert til kr 190 000. Beløpet lånefinansieres.

5.2.8 Tak på Tolga kirke

Det er behov for å totalrenovere taket på Tolga kirke. Det er skifertak på kirken. Krevende og omfattende arbeid. Anslått investeringsbehov 1 000 000,- kr. Prosjektet lånefinansieres.

5.2.9 Dølmotunet - Restaurering av fjøstaket

Skifertaket på Dølmotunet må på et eller annet tidspunkt skiftes ut. Det begynner nå å komme lekkasjer i taket som kan påføre bygget råteskader. Det er vanskelig å skifte skiferstein for skifterstein, da det er lett å ødelegge flere enn de som blir skiftet ut. Prosjektet er anslått til å koste 500 000,- kr. Prosjektet lånefinansieres.

5.2.10 Oppgradering kommunale veier/infrastruktur

Tolga kommune har et stort etterslep i forhold til oppgradering av kommunale veger. Det er lagt en plan for perioden 2013-2015. Dette er trinn 2. Det avsettes kr 750 000,- Midlene lånefinansieres.

5.2.11 og 5.2.12 Oppgradering av bredbånd

Oppgradering av bredbånd i kommunen. Prosjektet skal gå over 3 år med første år i 2014. Investering i 2015 og 2016 med et stipulert behov på kr 500.000,- pr år. Investeringen lånefinansieres.

5.2.13 Flerbruksbygg/kulturhus

Det er avsatt midler til en utredning av et flerbruksbygg/kulturhus i 2014. Oppstart for å realisere et slikt bygg settes til 2017. Det avsettes kr 50 000 000,- til dette. Investeringen lånefinansieres.

Foto: Sindre Riise

6. Vedlegg

6.1 Budsjettkjemaer

6.1.1 Driftsoversikt 2014-2017, budsjettkjema 1 A

	Budsjett	Økonomiplan			<i>Rev budsjett</i>	Budsjett	Regnskap
	2014	2015	2016	2017	2013	2013	2012
(tall i 1000 kr)							
Skatt på inntekt og formue	28 344	28 344	28 344	28 344	25 275	25 275	26 176
Rammetilskudd	64 144	67 155	67 155	67 155	62 133	62 133	59 752
Inntektsutjevning	12 427	12 427	12 427	12 427	13 875	13 875	11 478
Skatt på eiendom	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 611
Integreringstilskudd	5 092	5 092	5 092	5 092	4 284	4 284	4 082
Momskompensasjon investering	0	0	0	0	50	50	1 128
Rentekompensasjon skolebygg	150	150	150	150	200	200	122
Rentekompensasjon grunnskolereform	200	200	200	200	250	250	256
Rentekompensasjon omsorg	250	250	250	250	300	300	263
Sum frie disponibele inntekter	113 307	116 318	116 318	116 318	109 067	109 067	105 868
Renteinntekter bank	350	350	350	350	400	400	469
Renteinntekter formidlingslån	175	175	175	175	175	175	170
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-2 900	-3 300	-3 500	-4 150	-2 896	-2 896	-2 705
Mottatte avdrag formidlingslån	200	200	200	200	200	200	0
Avdrag på lån	-5 850	-6 250	-6 500	-6 600	-5 600	-5 600	-5 976
Netto finansinntekter/-utgifter	-8 025	-8 825	-9 275	-10 025	-7 721	-7 721	-8 042
Til dekning av tidligere års regnsk.m merforbruk							
Avsetning til flyktningefondet	5 092	5 092	5 092	5 092	4 284	4 284	3 553
Avsetning til disposisjonsfond	2 319	4 870	4 720	3 970	1 000	1 000	1 610
Avsetning til disposisjonsfond næring	300	300	300	300			620
Avsetning til bundne fond	100	100	100	100	100	100	37
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk					0	0	-1328
Bruk av disposisjonsfond	0				0	0	0
Bruk av bundne fond	0				0	0	0
Netto avsetninger	-7 811	-10 362	-10 212	-9 462	-5 384	-5 384	-4 492
Overført til investeringsregnskapet	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-708
Til fordeling drift	97 171	96 831	96 531	96 531	95 662	95 662	92 626
Motpost avskrivninger	4 537	4 537	4 537	4 537	4 538	5 130	5 129
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	101 708	101 368	101 068	101 068	100 200	100 792	97 755
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0

Tolga kommune – kommune med tæl

6.1.2 Driftsoversikt 2014-2017, budsjettetskjema 1 B

(tall i 1000 kr) VIRKSOMHETSMRÅDE		<i>Budsjett 2014</i>	<i>Økonomiplan</i>			<i>Rev budsj 2013</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2012</i>
			<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>			
Politisk		lønn drift sum ut inn netto	1 410 879 2 289 -5 2 284					
Politisk			2 284	2 284	2 284	2 285	2 285	1 970
Rådmann og stab		lønn drift sum ut inn netto	8 090 909 8 999 -1 408 7 591					
Rådmann og stab			7 591	7 591	7 591	7 079	7 079	6 564
Felleskostnader		lønn drift sum ut inn netto	-2 524 4 491 1 967 -99 1 868					
Felleskostnader			1 868	1 868	1 868	3 489	4 296	2 225
Vingelen skole og barnehage		lønn drift sum ut inn netto	8 079 1 664 9 743 -1 293 8 450					
Vingelen skole			8 310	8 310	8 310	7 940	7 900	7 583
Tolga skole og voksenoppl.		lønn drift sum ut inn netto	18 064 5 664 23 728 -4 348 19 380					
Tolga skole og voksenoppl.			18 480	18 480	18 480	20 369	20 369	19 927
Kulturskolen		lønn drift sum ut inn netto	3 300 174 3 474 -1 881 1 593					
Kulturskolen			1 593	1 593	1 593	1 675	1 675	1 599
Barnehagene		lønn drift sum ut inn netto	8 452 1 023 9 475 -2 054 7 421					
Barnehagene			7 421	7 421	7 421	7 290	7 281	6 996

Tolga kommune – kommune med tæl

Helse	lønn drift sum ut inn netto	5 729 4 330 10 059 -1 801 8 258						
Helse	8 008	8 008	8 008	7 723	7 723			7 835
NAV	lønn drift sum ut inn netto	2 554 4 730 7 284 -2 032 5 252						
NAV	5 252	5 252	5 252	4 504	4 504			4 443
Pleie og omsorg	lønn drift sum ut inn netto	26 759 4 490 31 249 -4 052 27 197						
Pleie og omsorg	28 147	27 847	27 847	26 843	26 830			26 513
Samfunnsutvikling	lønn drift sum ut inn netto	4 787 4 903 9 690 -3 934 5 756						
Samfunnsutvikling	5 756	5 756	5 756	4 927	4 918			5 094
Teknisk	lønn drift sum ut inn netto	3 966 5 050 9 016 -3 119 5 897						
Teknisk drift	5 897	5 897	5 897	5 094	4 967			4 869
Var-området	lønn drift sum ut inn netto	516 5 091 5 607 -6 721 -1 114						
Var-området	-1 114	-1 114	-1 114	-1 114	-858	-875		265
Kirke og andre trossamfunn	lønn drift sum ut inn netto	1 875 1 875 1 875						
Kirke og andre trossamfunn	1 875	1 875	1 875	1 875	1 840	1 840		1 872
Sum fordelt drift (fra skjema 1A)		101 708	101 368	101 068	101 068	100 200	100 792	97 755

Tolga kommune – kommune med tæl

6.1.3 Investeringsbudsjett 2014-2017, budsjettkjema 2 A

(tall i 1000 kr)	Budsjett	Økonomiplan				Rev budsjett	Budsjett	Regnskap
		2014	2015	2016	2017			
Investeringer i anleggsmidler	8 435	15 215		2 750	50 500	4 667	4 667	7 357
Utlån og forskutteringer	300	300		300	300	300	300	1 534
Avdrag på lån								928
Avsetninger								99
Arets finansieringsbehov	8 735	15 515		3 050	50 800	4 967	4 967	9 918
Finansiert slik								
Bruk av lå nemidler	6 360	8 422		2 500	40 500	3 752	3 752	6 125
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0						0	503
Tilskudd til investeringer	510	4 050		0		0	0	646
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	1 565	2 743		250	10 000	915	915	898
Andre inntekter	0					0	0	-2
Sum ekstern finansiering	8 435	15 215		2 750	50 500	4 667	4 667	8 170
Overført fra driftsregnskapet	300	300		300	300	300	300	708
Bruk av avsetninger							0	546
Sum finansiering	8 735	15 515		3 050	50 800	4 967	4 967	9 424
Udekket(-)/udisponert	0	0		0	0	0	0	494

Tolga kommune – kommune med tæl

6.1.4 Investeringsbudsjett 2014-2017, budsjettskjema 2 B

Investeringsprosjekt	År	Investeringsramme	Lån	Til-skudd	Fond	Driftsm/MVA	Salg anleggs-midler
Ventilasjonsanlegg og ombygging av Helsecentret	2014	1 000	800			200	
HC-inngang Vingelen kirke	2014	100	100				
Bad på rommene på Tolga omsorgstun (4 stk)	2014	565	452			113	
Oppgradering kommunale veger	2014	750	600			150	
Fortau langs Fv 30 – Tolga sentrum	2014	770	208	510		52	
Forprosjekt/utredning – Flerbruks hus/kulturhus	2014	250	200			50	
Bygging av omsorgsboliger	2014	5 000	4 000			1 000	
Totalt 2014		8 435	6 360	510		1 565	
Bygging av omsorgsboliger	2015	11 875	5 450	4 050		2 375	
Bad på rommene på Tolga omsorgstun (5 stk)	2015	710	568			142	
Person og sengeheis – Tolga Omsorgstun	2015	700	560			140	
Felles storbad på Tolga omsorgstun	2015	240	192			48	
Oppgradering av bredbånd	2015	500	500				
Tilskudd til kunstgras og aktivitetsanlegg	2015	1 000	1 000				
Oppgradering kommunale veger	2015	190	152			38	
Totalt 2015		15 215	8 422	4 050		2 743	
Tak Tolga kirke	2016	1 000	1 000				
Dølmotunet – restaurering av fjøstak	2016	500	400			100	
Plan oppgradering kommunale veier/infrastruktur	2016	750	600			150	

Tolga kommune – kommune med tæl

Oppgradering av bredbånd	2016	500	500				
Totalt 2016		2 750	2 500			250	
Oppgradering av bredbånd	2017	500	500				
Fler brukshus/kulturhus	2017	50 000	40 000			10 000	
Totalt 2017		50 500	40 500			10 000	

6.2 Gebyr og betalingssatser

Gebyr og betalingssatser	Satser	Nye satser
Skoler	2013	2014
SFO Foreldrebetaling	1-5 timer pr uke: kr 110,- pr time	1-5 timer pr uke: kr 120,- pr time
SFO Foreldrebetaling	6-14 timer pr uke: kr 110,- pr time	6-14 timer pr uke: kr 120,- pr time
SFO Foreldrebetaling	15-25 timer pr uke: kr 110,- pr time	15-25 timer pr uke: kr 120,- pr time
SFO Foreldrebetaling	Måltidsbetaling for elever med gratis SFO og som ønsker å delta ved måltid i SFO: Kr 10,- pr måltid	Måltidsbetaling for elever med gratis SFO og som ønsker å delta ved måltid i SFO: Kr 10,- pr måltid
SFO Foreldrebetaling	Elever som kun er med på barne-idrettskolen betaler en gang pr $\frac{1}{2}$ år.	Elever som kun er med på barne-idrettskolen betaler en gang pr $\frac{1}{2}$ år.
SFO Foreldrebetaling	Det betales for 10 måneder pr år. Ingen søskensmoderasjon. Matpenger kommer i tillegg.	Det betales for 10 måneder pr år. Ingen søskensmoderasjon. Matpenger kommer i tillegg.
Kulturskolen		
Kulturskolen	Ved påmelding binder en seg til et halvår om gangen. Oppsigelse av plass må skje senest den 15. før neste måned starter.	Ved påmelding binder en seg til et halvår om gangen. Oppsigelse av plass må skje senest den 15. før neste måned starter.
Kulturskolen	Undervisning: kr 1300,- per halvår	Undervisning: kr 1400,- per halvår
Kulturskolen	Undervisning i store grupper: kr 500,- per halvår	Undervisning i store grupper: kr 600,- per halvår
Kulturskolen	Undervisning i judo: Kr 500,- per halvår	Undervisning i judo: Kr 600,- per halvår
Kulturskolen	Musikk fra livets begynnelse: kr 650,- for 10 ukers kurs	Musikk fra livets begynnelse: kr 800,- for 10 ukers kurs
Kulturskolen	De som blir tatt opp som elever forplikter seg økonomisk for et halvt år. Du blir betraktet som elev inntil ny skriftlig oppsigelse av plassen foreligger. Frist for oppsigelse: høst 15. juni. Vår 15. desember	De som blir tatt opp som elever forplikter seg økonomisk for et halvt år. Du blir betraktet som elev inntil ny skriftlig oppsigelse av plassen foreligger. Frist for oppsigelse: høst 15. juni. Vår 15. desember
Kulturskolen	Søskensmoderasjoner tas inn fra 2. disiplin i familien. 1.elevplass full pris 2.elevplass 25 % reduksjon 3.elevplass 25 % reduksjon	Søskensmoderasjoner tas inn fra 2. disiplin i familien. 1.elevplass full pris 2.elevplass 25 % reduksjon 3.elevplass 25 % reduksjon

Tolga kommune – kommune med tæl

	4., 5. etc 25 % reduksjon	4., 5. etc 25 % reduksjon
Kulturskolen	Det betales kr 150,- per halvår i instrumentleie. Ønsker eleven å leie flere instrumenter enn hovedinstrumentet sitt, koster også det kr 150,- pr halvår.	Det betales kr 150,- per halvår i instrumentleie. Ønsker eleven å leie flere instrumenter enn hovedinstrumentet sitt, koster også det kr 150,- pr halvår.
Tolga kommunale Barnehage		
Tolga kommunale Barnehage	Heldagstilbud: 5 dager pr uke kr 2.330,- 4 dager pr uke kr 2.040,- 3 dager pr uke kr 1.540,- 2 dager pr uke kr 1.025,-	Heldagstilbud: 5 dager pr uke kr 2.405,- 4 dager pr uke kr 2.100,- 3 dager pr uke kr 1.600,- 2 dager pr uke kr 1.100,-
Tolga kommunale Barnehage	For alle barnehageplassene betales det for 11 måneder pr år. (Det betales halv sats juli og august måned).	For alle barnehageplassene betales det for 11 måneder pr år. (Det betales halv sats juli og august måned).
Tolga kommunale Barnehage	Det er 30 % reduksjon i betalingen for 2.barn og 50 % for 3.barn eller flere barn. Kjøp av en enkelt dag for et barn koster kr 200,- pr dag (ingen søskenmoderasjon). Kostpenger kommer i tillegg og fastsettes av barnehagene sjøl og til sjølkost.	Det er 30 % reduksjon i betalingen for 2.barn og 50 % for 3.barn eller flere barn. Kjøp av en enkelt dag for et barn koster kr 200,- pr dag (ingen søskenmoderasjon). Kostpenger kommer i tillegg og fastsettes av barnehagene sjøl og til sjølkost.
Pleie- og omsorgstjenester		
Pleie- og omsorgstjenester	Langtidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.	Langtidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.
Pleie- og omsorgstjenester	Korttidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.	Korttidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.
Pleie- og omsorgstjenester	Leie trygghetsalarm: Leiesatsen settes til kr 130,- pr måned	Leie trygghetsalarm: Leiesatsen settes til kr 150,- pr måned
Pleie- og omsorgstjenester	Middagslevering til hjemmeboende: Pris pr middag settes til kr	Middagslevering til hjemmeboende: Pris pr middag settes til kr

Tolga kommune – kommune med tæl

	75,-	80,-
Pleie- og omsorgstjenester	Hjemmehjelp (Praktisk bistand): Abonnement: Inntekt under 2 G: Maksimumssats fastsatt i statsbudsjettet i FOR 1992-12-04 nr 915: Forskrift til lov om sosiale tjenester m.v, kap. 8.	Hjemmehjelp (Praktisk bistand): Abonnement: Inntekt under 2 G: Maksimumssats fastsatt i statsbudsjettet i FOR 1992-12-04 nr 915: Forskrift til lov om sosiale tjenester m.v, kap. 8.
Pleie- og omsorgstjenester	Fastsettes i statsbudsjettet	Fastsettes i statsbudsjettet
Pleie- og omsorgstjenester	Tilfeldige rekvikenter praktisk bistand: Kr 120,- pr time	Tilfeldige rekvikenter praktisk bistand: Kr 200,- pr time
Alkohol		
Skjenkeavgift alkohol enkeltanledninger (ihht til lov, forskrift og alkoholpolitisk handl plan)	Enkeltanledning åpent arrangement: kr 500,- Enkeltanledning lukket arrangement (personlig inviterte gjester): kr 200,- Utvidet skjenketid/ skjenkested (for innehavere av alminnelig skjenkebevilling): kr 200,-	Enkeltanledning åpent arrangement: kr 550,- Enkeltanledning lukket arrangement (personlig inviterte gjester): kr 200,- Utvidet skjenketid/ skjenkested (for innehavere av alminnelig skjenkebevilling): kr 200,-
Vilt		
Fellingsavgifter hjortevilt (ihht maks. satser fra Nasjonalbudsjett/ DN 2011/12)	Elg, voksen 496 kr Elg, kalv 292 kr Hjort, voksen 379 kr Hjort, kalv: kr 230 Villrein, voksen kr 271 Villrein, kalv kr 159	Elg, voksen 496 kr Elg, kalv 292 kr Hjort, voksen 379 kr Hjort, kalv: kr 230 Villrein, voksen kr 271 Villrein, kalv kr 159
Kulturkontoret		
Lavvo	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Dølmotunet		
Våningshuset	Private lag og arrangementer; kr. 600 (uten vask) kr. 900 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.	Private lag og lukkede arrangementer; kr. 650 (uten vask) kr. 1000 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.
Våningshuset	Mindre møter; kr. 250 (uten vask) kr. 400 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.	Mindre møter; kr. 275 (uten vask) kr. 450 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.
Fjøset (med toalettanlegg)	Private lag; kr. 400 (uten vask)	Private lag; kr. 450 (uten vask)

Tolga kommune – kommune med tæl

	kr. 700 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	kr. 800 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Fjøset (med toalettanlegg)	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Låven (med toalettanlegg)	Private lag; kr. 400 (uten vask) kr. 700 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Lukkede lag; kr. 450 (uten vask) kr. 800 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Låven (med toalettanlegg)	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Eldhuset (med toalettanlegg)	Aktiviteter; kr. 150 (uten vask) kr. 250 (med vask) Oppvarming og energiutgifter for øvrig, avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Aktiviteter; kr. 200 (uten vask) kr. 350 (med vask) Oppvarming og energiutgifter for øvrig, avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Utstillingslokaler Dølmotunet (inkl. toalettanlegg)		Aktiviteter, utstillinger, lukkede arrangementer; kr. 650 (uten vask) kr. 1000 (med vask) Leie over flere dager etter særskilt avtale.
		Arrangementer; Pris avtales særskilt.
Parkområdet Dølmotunet, inkl. utescene og toalettanlegg	Grunnpris arrangementer; kr. 500 Ved inntektsbringende arrangementer kommer i tillegg til grunnpris, prosenter av billettinntekter eller omsetning. Leietaker står for all opprydding etter arrangementet.	Grunnpris arrangementer; kr. 750 Ved inntektsbringende arrangementer kommer i tillegg til grunnpris, prosenter av billettinntekter eller omsetning. Leietaker står for all opprydding etter arrangementet.
Scenegulv	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Scenetak	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Trosser	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Allaktivitetshus		
Fritidsklubben	Utleie til private lag og	Utleie til private lag og

Tolga kommune – kommune med tæl

	<p>arrangementer:</p> <p>kr. 250 (uten vask)</p> <p>kr. 500 (med vask)</p> <p>Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.</p>	<p>arrangementer:</p> <p>kr. 400 (uten vask)</p> <p>kr. 600 (med vask)</p> <p>Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.</p>
Bibliotek		
Varselgebyr:	<p>gratis for 1. gangs varsel</p> <p>kr. 30 for 2. gangs varsel</p> <p>kr. 50 for 3. gangs varsel</p> <p>Gratis 1. og 2. gangs varsel for barn til og med 10. trinn.</p>	<p>gratis for 1. gangs varsel</p> <p>kr. 30 for 2. gangs varsel</p> <p>kr. 50 for 3. gangs varsel</p> <p>Gratis 1. og 2. gangs varsel for barn til og med 10. trinn.</p>
Gebyrer ihht gebyrforskrift for konsesjons- og delingssaker		
Konsesjonssøknader	<p>Gebyr for søknader om konsesjon (ervertillatelse) etter lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. §2 og §3: kr. 1.000,- pluss 3 promille av den første millionen gebyrpliktig kjøpe- eller leiesum, og 2 promille av det overskytende beløpet, til sammen inntil maksimum kr. 5.000.</p>	<p>Gebyr for søknader om konsesjon (ervertillatelse) etter lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. §2 og §3: kr. 1.500,- pluss 3 promille av den første millionen gebyrpliktig kjøpe- eller leiesum, og 2 promille av det overskytende beløpet, til sammen inntil maksimum kr. 5.000.</p>
	<p>Det skal betales ett gebyr ved søknad om konsesjon for en eiendom selv om der er flere erververe av samme eiendom.</p>	<p>Det skal betales ett gebyr ved søknad om konsesjon for en eiendom selv om der er flere erververe av samme eiendom.</p>
Søknader om delingssamtykke	<p>Søknader om delingssamtykke etter lov om jord av 12. mai 1995 nr. 23 §12 kr. 1.000.</p>	<p>Søknader om delingssamtykke etter lov om jord av 12. mai 1995 nr. 23 §12 kr. 1.000 for kurante saker.</p> <p>For ukurante saker som krever politisk behandling kr. 2.000.</p>
	<p>Det skal betales ett gebyr selv om søknaden gjelder fradeling av flere tomter eller parseller fra samme eiendom. Det samme gjelder ved såkalte stripeerverv til veiformål og lignende fra flere eiendommer.</p>	<p>Det skal betales ett gebyr selv om søknaden gjelder fradeling av flere tomter eller parseller fra samme eiendom. Det samme gjelder ved såkalte stripeerverv til veiformål og lignende fra flere eiendommer.</p>

Tolga kommune – kommune med tæl

Gebyrregulativ for plan- og byggesaksbehandling og oppmålingstjenester		
1. Boligbygg inntil 2 etasjer	For nybygg kr. 4260. For nybygg med flere leiligheter betales et tillegg pr. ekstra leilighet/hybelleilighet kr. 1580.	For nybygg kr. 5000. For nybygg med flere leiligheter betales et tillegg pr. ekstra leilighet/hybelleilighet kr. 1750.
	For tilbygg, uthus, garasjer o.l. inntil 30 m2 kr. 1600. For overskytende areal kr. 30 pr.m2. Maksimumsgebyr kr. 2660.	For tilbygg, uthus, garasjer o.l. inntil 30 m2 kr. 2000. For overskytende areal kr. 30 pr.m2. Maksimumsgebyr kr. 3000.
2. Hytter	For nybygg kr 5320.	For nybygg kr 6000.
	For tilbygg, uthus o.l. inntil 30 m2 kr. 1600. For overskytende areal kr. 30 pr. m2. Maksimumsgebyr kr. 2660. Når byggesøknad under pkt. 1 eller 2 omfatter både hovedbygg og uthus o.l., slik at disse kan behandles under ett, reduseres gebyret med kr. 800.	For tilbygg, uthus o.l. inntil 30 m2 kr. 2000. For overskytende areal kr. 30 pr. m2. Maksimumsgebyr kr. 3000. Når byggesøknad under pkt. 1 eller 2 omfatter både hovedbygg og uthus o.l., slik at disse kan behandles under ett, reduseres gebyret med kr. 1000.
3. Landbruksbygg	For driftsbygninger, seterhus o.l. kr. 3720	For driftsbygninger, seterhus o.l. kr. 5000 med ansvarsrett. For driftsbygninger, seterhus o.l. kr. 4000 uten ansvarsrett.
	For tilbygg, redskapshus, buer, naust o.l. inntil 30m2 kr. 1600. For overskytende areal kr. 30 pr. m2. Maksimumsgebyr kr. 2120.	For tilbygg, redskapshus, buer, naust o.l. inntil 30m2 kr. 2000. For overskytende areal kr. 30 pr. m2. Maksimumsgebyr kr. 3000.
4. For alle andre kategorier nybygg, samt tilbygg, påbygg, underbygg og hovedombygging	som ikke kommer inn under pkt 1, 2 eller 3, betales følgende gebyrer etter arbeidets totale bruksareal for grunnetasjen:	
	Tiltaksklasse 1 0-50 m2 pr. m2 kr. 39	Tiltaksklasse 1 0-50 m2 pr. m2 kr. 41
	Tiltaksklasse 1 Neste 150 m2 pr. m2 kr. 27	Tiltaksklasse 1 Neste 150 m2 pr. m2 kr. 29
	Tiltaksklasse 1 Neste 200 m2 pr. m2 kr. 21	Tiltaksklasse 1 Neste 200 m2 pr. m2 kr. 23
	Tiltaksklasse 1 Overskytende pr. m2 kr. 16	Tiltaksklasse 1 Overskytende pr. m2 kr. 18

Tolga kommune – kommune med tæl

	Tiltaksklasse 2 0-50 m2 pr. m2 kr. 43	Tiltaksklasse 2 0-50 m2 pr. m2 kr. 45
	Tiltaksklasse 2 Neste 150 m2 pr. m2 kr. 32	Tiltaksklasse 2 Neste 150 m2 pr. m2 kr. 34
	Tiltaksklasse 2 Neste 200 m2 pr. m2 kr. 24	Tiltaksklasse 2 Neste 200 m2 pr. m2 kr. 26
	Tiltaksklasse 2 Overskytende pr. m2 kr. 18	Tiltaksklasse 2 Overskytende pr. m2 kr. 20
	Tiltaksklasse 3 0-50 m2 pr. m2 kr. 48	Tiltaksklasse 3 0-50 m2 pr. m2 kr. 50
	Tiltaksklasse 3 Neste 150 m2 pr. m2 kr. 37	Tiltaksklasse 3 Neste 150 m2 pr. m2 kr. 39
	Tiltaksklasse 3 Neste 200 m2 pr. m2 kr. 27	Tiltaksklasse 3 Neste 200 m2 pr. m2 kr. 29
	Tiltaksklasse 3 Overskytende pr. m2 kr. 21	Tiltaksklasse 3 Overskytende pr. m2 kr. 23
	Når arbeidet/søknaden omfatter flere etasjer, betales et tillegg på 50 % av grunnarealtaksten for hver etasje over og under.	Når arbeidet/søknaden omfatter flere etasjer, betales et tillegg på 50 % av grunnarealtaksten for hver etasje over og under.
5. For trinnvis behandling	betales et tillegg pr. trinn ut over 1. på kr. 1040. Dette gjelder både pkt. 1, 2, 3 og 4.	betales et tillegg pr. trinn ut over 1. på kr. 1500. Dette gjelder både pkt. 1, 2, 3 og 4.
6. Kategorier som ikke kan måles etter grunnflate	For saker etter plan- og bygningslovens §§ 20-1 og 20-2 som ikke kan måles etter grunnflate, eller gjelder forstøtningsmur, innhegning, bruksendring etc., er gebyret for hver sak kr. 1060.	For saker etter plan- og bygningslovens §§ 20-1 og 20-2 som ikke kan måles etter grunnflate, eller gjelder forstøtningsmur, innhegning, bruksendring etc., er gebyret for hver sak kr. 1500.
	For oppgaver som er knyttet til tiltaksklasser er gebyrene for hver sak: Tiltaksklasse 1: kr. 1060. Tiltaksklasse 2: kr. 1335. Tiltaksklasse 3: kr. 1600.	For oppgaver som er knyttet til tiltaksklasser er gebyrene for hver sak: Tiltaksklasse 1: kr. 1500. Tiltaksklasse 2: kr. 2000. Tiltaksklasse 3: kr. 2500.
7. Fornyelse av søknad	Ved fornyelse av tidligere godkjent tiltak må det fremmes ny fullstendig søknad. Nytt fullstendig gebyr vil da også påløpe – jfr pbl § 21-9.	Ved fornyelse av tidligere godkjent tiltak må det fremmes ny fullstendig søknad. Nytt fullstendig gebyr vil da også påløpe – jfr pbl § 21-9.
8. Endringer i forhold til gitt tillatelse (- eller godkjent melding)	Endringer som krever endringsvedtak/ny godkjenning (endring av ansvarsrett etc) kr. 1060.	Endringer som krever endringsvedtak/ny godkjenning (endring av ansvarsrett etc) kr. 2000.
9. Lokal godkjenning av ansvarsrett for foretak	Foretak med sentral godkjenning som dekker det	Foretak med sentral godkjenning som dekker det

Tolga kommune – kommune med tæl

	omsøkte ansvarsområdet betaler ikke gebyr. Selvbygger betaler heller ikke gebyr for sine ansvarsområder på eget tiltak.	omsøkte ansvarsområdet betaler ikke gebyr. Selvbygger betaler heller ikke gebyr for sine ansvarsområder på eget tiltak.
	For lokal godkjenning av foretak der det ikke foreligger sentral godkjenning, betales et gebyr pr. foretak på kr. 535.	For lokal godkjenning av foretak der det ikke foreligger sentral godkjenning, betales et gebyr pr. foretak på kr. 650.
10. Saksbehandlingsgebyr utslippssaker	For hvert anlegg: Søknad om utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 1600. Søknad om utslippstillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 4790. Mindre endring av utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 800. Mindre endring av utslipps-tillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 1600.	For hvert anlegg: Søknad om utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 2500. Søknad om utslippstillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 5000. Mindre endring av utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 1000. Mindre endring av utslipps-tillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 2000.
11. Sakkyndig bistand	Kommunen kan engasjere sakkyndig bistand for nødvendige vurdering av søknader og gjennomføring av kontroll av statiske beregninger, ventilasjons-anlegg og brannteknisk vurdering m.m. For slik bistand kan det kreves gebyr tilsvarende medgåtte utgifter. Tiltakshaver varsles på forhånd.	Kommunen kan engasjere sakkyndig bistand for nødvendige vurdering av søknader og gjennomføring av kontroll av statiske beregninger, ventilasjons-anlegg og brannteknisk vurdering m.m. For slik bistand kan det kreves gebyr tilsvarende medgåtte utgifter. Tiltakshaver varsles på forhånd.
	Prøver det som er nødvendig for å skaffe til veie de opplysninger kommunen finner nødvendig for å behandle byggensaken, kan utføres for tiltakshaverens regning. Tiltakshaver varsles på forhånd.	Prøver det som er nødvendig for å skaffe til veie de opplysninger kommunen finner nødvendig for å behandle byggensaken, kan utføres for tiltakshaverens regning. Tiltakshaver varsles på forhånd.
12. Behandling av private planforslag	For behandling av private forslag til reguleringsplaner betales kr 21 285.	For behandling av private forslag til reguleringsplaner betales kr 24.000 for normale planer, og kr. 30.000 for omfattende planer/planer

Tolga kommune – kommune med tæl

		med planprogram..
	For behandling av bebyggelsesplan, og vesentlig planendring betales kr 12 170.	For behandling av bebyggelsesplan, og mindre vesentlig planendring betales kr 6.250 for saker delegert rådmann, og kr. 12.500 for saker med politisk behandling.
	For behandling av planforespørsel i det faste utvalg for plansaker, og private forslag til mindre vesentlige reguleringsendringer betales kr 2 660.	For behandling av planfoespørsel i det faste utvalg for plansaker, og private forslag til mindre vesentlige reguleringsendringer betales kr 3.500.
	Det forutsettes at ferdig vedtatt plan leveres kommunen i digitalt format, og at planens kartdata er i SOSI-format (nivå 4). Der dette ikke er tilfelle og planen må skannes, påkommer et tilleggsgebyr på kr 3 195.	Det forutsettes at ferdig vedtatt plan leveres kommunen i digitalt format, og at planens kartdata er i SOSI-format (nivå 4). Der dette ikke er tilfelle og planen må skannes, påkommer et tilleggsgebyr på kr 3.500.
	Gebyrene innbetales etter 2. gangs behandling i det faste utvalget for plansaker og kommunestyret. Utgifter til offentlige registreringer i forbindelse med reguleringsplan eller bebyggelsesplan, dekkes av regulanten (for eksempel befaring etter lov om kulturminner og lignende). Regulanten skal varsler på forhånd.	Gebyrene innbetales etter 2. gangs behandling i det faste utvalget for plansaker og kommunestyret. Utgifter til offentlige registreringer i forbindelse med reguleringsplan eller bebyggelsesplan, dekkes av regulanten (for eksempel befaring etter lov om kulturminner og lignende). Regulanten skal varsler på forhånd.
13. Behandling av fradelingssaker etter plan- og bygningsloven	Deling av grunneiendom, 1 ny eiendom kr 2 100. Pr. ny eiendom utover 1 kr 800.	Deling av grunneiendom, 1 ny eiendom kr 2 500. Pr. ny eiendom utover 1 kr 1500.
14. Saker behandlet av formannskapet/det faste utvalg for plansaker	Dispensasjon fra lov, forskrift eller vedtatt arealplan/reguleringsplan (PBL § 19-2). kr 3 195.	Dispensasjon fra lov, forskrift eller vedtatt arealplan/reguleringsplan (PBL § 19-2). kr 6.000. Mindre prinsipielle dispensasjonssaker behandlet av rådmann kr. 4.000.
15. Spesielle forhold – gebyr for medgått tid	Ved særlige tilfeller hvor det ikke er naturlig å beregne	Ved særlige tilfeller hvor det ikke er naturlig å beregne

Tolga kommune – kommune med tæl

	<p>gebyr etter de foranstående satser (urimelig lavt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) legges antall timeverk til grunn. Følgende satser skal nytties:</p> <p>Kontorarbeide – enkeltperson pr. time: kr 840.</p> <p>Feltarbeide – enkeltperson pr. time: kr 1365.</p> <p>Feltarbeide – målelag pr. time: kr 2710.</p>	<p>gebyr etter de foranstående satser (urimelig lavt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) legges antall timeverk til grunn. Følgende satser skal nytties:</p> <p>Kontorarbeide – enkeltperson pr. time: kr 860.</p> <p>Feltarbeide – enkeltperson pr. time: kr 1400.</p> <p>Feltarbeide – målelag pr. time: kr 2775.</p>
	<p>I særlige tilfeller (urimelig høyt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) kan rådmannen eller den han bemyndiger, etter søknad redusere gebyret.</p>	<p>I særlige tilfeller (urimelig høyt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) kan rådmannen eller den han bemyndiger, etter søknad redusere gebyret.</p>
16. Seksjonering	<p>For behandling og registrering av eiendomsseksjonering betales et utgangsgebyr på kr 2 560.</p> <p>I tillegg betales et gebyr for hver seksjon på kr 515.</p>	<p>For behandling og registrering av eiendomsseksjonering betales et utgangsgebyr på kr 4.000.</p> <p>I tillegg betales et gebyr for hver seksjon på kr 1.000.</p>
17. Ulovlige tiltak og pålegg etter plan- og bygningsloven	<p>For kommunens arbeid med ulovlig byggesak skal det betales gebyr på kr 2 660</p> <p>I tillegg kan kommunen kreve dekning av sine kostnader til sakkyndig bistand.</p>	<p>For kommunens arbeid med ulovlig byggesak skal det betales gebyr på kr 5.000.</p> <p>I tillegg kan kommunen kreve dekning av sine kostnader til sakkyndig bistand.</p>
18. Gebyr for sakkyndig bistand	<p>Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å gjennomføre nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens §§ 33-1 og 25-2 andre ledd. For slik sakkyndig bistand kreves et tilleggsgebyr i tillegg til konsulentutgifter på kr. 1570.</p>	<p>Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å gjennomføre nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens §§ 33-1 og 25-2 andre ledd. For slik sakkyndig bistand kreves et tilleggsgebyr i tillegg til konsulentutgifter på kr. 1.650..</p>
19. Tillegg for mangelfull søknad	<p>Basisgebyret økes med 20 % i saker hvor det blir merarbeid på grunn av mangelfull søknad. Dvs. i saker hvor det må skrives brev til søker/ tiltakshaver om</p>	<p>Kr. 1.000 i gebyr i saker hvor det blir merarbeid på grunn av mangelfull søknad. Dvs. i saker hvor det må skrives brev til søker/ tiltakshaver om</p>

Tolga kommune – kommune med tæl

	tiltakshaver om tilleggsdokumentasjon. Dette gjelder også saker hvor estetikk er dårlig dokumentert og hvor det er nødvendig med befaring før søknaden behandles.	tilleggsdokumentasjon. Dette gjelder også saker hvor estetikk er dårlig dokumentert og hvor det er nødvendig med befaring før søknaden behandles.
20. Avgjørelser eller uttalelser fra andre myndigheter	For innhenting av tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet etter plan- og bygningslovens § 21-5 kreves et gebyr pr. myndighet på kr. 1.040.	For innhenting av tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet etter plan- og bygningslovens § 21-5 kreves et gebyr pr. myndighet på kr. 1.250.
Gebyrer for arbeider etter matrikkellov i Tolga kommune		
1. Gebyrer	Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:	Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:
1.1 Oppretting av matrikkenhet		
1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.390. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.450. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. kr 1.040.	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.690. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.960. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. kr 1.065.
1.1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.390. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.450. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.040.	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.690. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.960. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.065.
1.1.3 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eierseksjon areal fra 0 – 50 m ² kr 5.215. areal fra 51 – 250 m ² kr 7.820. areal fra 251 – 2000 m ² kr 14.605. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.040.	Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eierseksjon areal fra 0 – 50 m ² kr 5.340. areal fra 51 – 250 m ² kr 8.010. areal fra 251 – 2000 m ² kr 14.960. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.065.
1.1.4 Oppretting av anleggseiendom	Gebyr som for oppretting av grunneiendom. volum fra 0 – 2000 m ³ kr 14.505. volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000m3. kr 1.040.	Gebyr som for oppretting av grunneiendom. volum fra 0 – 2000 m ³ kr 14.960. volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000m3. kr 1.065.

Tolga kommune – kommune med tæl

1.1.5 Registrering av jordsameie	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.
1.2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	Viser til 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 og 6.1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr.	Viser til 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 og 6.1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr.
1.2.1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebrysatsene etter 6.1 og 6.2.	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebrysatsene etter 6.1 og 6.2.
1.3 Grensejustering		
1.3.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde. areal fra 0 – 250 m ² kr 4.175 areal fra 251 – 500 m ² kr 5.215.	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde. areal fra 0 – 250 m ² kr 4.275 areal fra 251 – 500 m ² kr 5.340.
1.3.2 Anleggseiendom	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³ volum fra 0 – 250 m ³ kr 4.175 volum fra 251 – 1000 m ³ kr 5.215	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³ volum fra 0 – 250 m ³ kr 4.275 volum fra 251 – 1000 m ³ kr 5.340
1.4 Arealoverføring		
1.4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser	Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser

Tolga kommune – kommune med tæl

	<p>dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.</p> <p>areal fra 0 – 250 m² kr 10.430</p> <p>areal fra 251 – 500 m² kr 14.605</p> <p>arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på . kr 2.080.</p>	<p>dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.</p> <p>areal fra 0 – 250 m² kr 10.680</p> <p>areal fra 251 – 500 m² kr 14.960</p> <p>arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på . kr 2.130.</p>
1.4.2 Anleggseiendom	<p>For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføying er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.</p> <p>volum fra 0 – 250 m³ kr 10.430</p>	<p>For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføying er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.</p> <p>volum fra 0 – 250 m³ kr 10.680.</p>
	<p>volum fra 251 – 500 m³ kr 14.605</p> <p>volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på . kr 2.080.</p>	<p>volum fra 251 – 500 m³ kr 14.960.</p> <p>volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på . kr 2.130.</p>
1.5 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	<p>For inntil 2 punkter kr 3.650</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.040</p>	<p>For inntil 2 punkter kr 3.740.</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.065.</p>
1.6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter	<p>For inntil 2 punkter kr 4.700</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.570</p> <p>Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.</p>	<p>For inntil 2 punkter kr 4.815.</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.610.</p> <p>Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.</p>
1.7 Privat grenseavtale	<p>For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde kr 2.610</p> <p>For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde kr 525</p> <p>Billigste alternativ for rekvrinent velges.</p> <p>Alternativt kan gebyr</p>	<p>For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde kr 2.675</p> <p>For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde kr 540.</p> <p>Billigste alternativ for rekvrinent velges.</p> <p>Alternativt kan gebyr</p>

Tolga kommune – kommune med tæl

	fastsettes etter medgått tid.	fastsettes etter medgått tid.
1.8 Urimelig gebyr	Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr. Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.	Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr. Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.
1.9 Betalingstidspunkt	Gebyret kan kreves inn forskuddsvis.	Gebyret kan kreves inn forskuddsvis.
1.10 Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken	Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.	Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.
1.11 Utstedelse av matrikkelbrev	Matrikkelbrev inntil 10 sider kr 190,- Matrikkelbrev over 10 sider kr 365,- Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.	Matrikkelbrev inntil 10 sider kr 200,- Matrikkelbrev over 10 sider kr 375,- Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.
1.12 Merkemateriell	Utgifter til nødvendig merkemateriell for grenser og annet er inkludert i ovennevnte priser.	Utgifter til nødvendig merkemateriell for grenser og annet er inkludert i ovennevnte priser.
1.13 Kostnader for saksbehandling og tinglysing	Kostnader for saksbehandling og tinglysing kommer i tillegg til ovennevnte priser.	Kostnader for saksbehandling og tinglysing kommer i tillegg til ovennevnte priser.
1.14 Uttrekks- og utlevering av eiendomsopplysninger	Kr 1050,-	Stor meglerpakker kr 1500,- Liten/ordinær meglerpakke kr. 1200,-
Gebyrer for avløp, septikkslam og renovasjonsgebyr		
Avløp	Satser før mva	Satser før mva
Abonnementsgebyr	Kr 1 208,-	Kr 1 329,-
Avløpsgebyr fritidshus	Kr 1 404,-	Kr 1 544,-

Tolga kommune – kommune med tæl

Avløpsgebyr driftsbygninger m/melkeproduksjon	Kr 2 808,-	Kr 3 089,-
Avløpsgebyr driftsbygninger uten melkeproduksjon	Kr 1 404,-	Kr 1 544,-
Avløpsgebyr næring 400 m ³	Kr 11 224,-	Kr 12 346,-
Avløpsgebyr næring 500 m ³	Kr 14 029,-	Kr 15 432,-
Avløpsgebyr bolig <80m ² (150 m ³)	Kr 4 208,-	Kr 4 629,-
Avløpsgebyr bolig 80- 120 m ² (200 m ³)	Kr 5 612,-	Kr 6 173,-
Avløpsgebyr bolig >120m ² (300 m ³)	Kr 8 419,-	Kr 9 261,-
Avløpsgebyr etter vannmåler pr m ³	Kr 28,-	Kr 31,-
Tilknytningsgebyr avløp	Kr 11 000,- uansett størrelse.	Kr 11 000,- uansett størrelse.
Slamrenovasjon		
Slamgebyr, tømming hvert 2.år	Kr 1 471,-	Kr 1 545,-
Slamgebyr, tømming hvert 4.år	Kr 736,-	Kr 773,-
Slamgebyr, tømming hvert år	Kr 2 942,-	Kr 3 089,-
Slamgebyr fritidsbolig	Kr 736,-	Kr 773,-
Minirenseanlegg og tette tanker	Kr 736,-	Kr 773,-
Renovasjon		
Renovasjonsgebyr, standardabonnement	Kr 3 048,-	Kr 3 048,-
Renovasjonsgebyr, fritidsbolig	Kr 791,-	Kr 791,-
Renovasjonsgebyr, miniabonnement	Kr 2 466,-	Kr 2 466,-
Husleie boliger og leiligheter		
Husleien prisjusteres i samsvar med endring i konsumprisindeksen i tida etter siste leiefastsetting.jf. husleieloven §4-2. Nye kontrakter inngås i henhold til retningslinjer i boligplan.		

Tolga kommune – kommune med tæl

Foto: Sindre Riise

